

BELANGRIJK

Deze tekst mag gratis gelezen worden.
Wie deze komedie wil opvoeren dient contact op te nemen met [Almo](#) en [SABAM](#).

TOMATE-CREVETTES ZONDER CREVETTES

Tomate-crevettes zonder crevettes

Klucht in 3 bedrijven
van Hilda Vleugels
voor 5 dames, 6 heren, 1 kind

DECOR

Het verhaal speelt zich af in een frituur.

1. Het voetpad

De voorste meter van het podium is een voetpad. Links van een voetpad een doorgang van ca. 1 m., met achter de coulissen een wand die een straat suggereert. Rechts van het voetpad eveneens een doorgang.

2. De frituur

De frituurruimte ligt ca. 36 cm. hoger dan het voetpad en is oud-vlaams ingericht. Uiterst links: de inkom van de frituur, met een opstap van twee treden. De inkom kan afgesloten worden met een gordijn. Tegen de linkerwand: een tafeltje met vier stoelen. Boven het tafeltje een raam met rood-wit geruite gordijntjes. Achteraan in de linkerhoek: een grote kamerplant.

Achteraan links, tegen de wand: een tafeltje en vier stoelen. Naast het tafeltje tegen de wand: een aquarium met visjes en twee barkrukken. Tegen de achterwand hangt als versiering een goedendag (Middeleeuws wapen). Achteraan in de rechterhoek de frituurinstallatie, met de frietketels en dampkap uiterst rechts tegen de achterwand.

Tegen de rechterwand ca. 2 m. rekken met benodigdheden, een ijskast, een microgolfoven en een vuilnisbak. Voor de bakinstallatie een L-vormige toog met in de kant naar het podium gericht: vleeswaren. Op de toog: een mandje met plastic vorkjes. Het uiterst rechtse gedeelte van de toog vooraan is een werkplank met benodigdheden: sausen, zout, inpakmateriaal enz.

Tegen de uiterst rechterhoek van de toog: een staande asbak. Vooraan in de rechterwand: een deur. In 't midden vooraan een tafeltje met vier stoelen. Vanuit de frituur richting zaal is een ingebeelde etalage met zicht op het voetpad en de straat. Uiterst rechts op het voetpad staat een vuilnisbak (groencontainer).

P.S. Het frietbakken kan gesimuleerd worden met een doorgeefschuif achter de coulissen waarlangs de gebakken friet in de namaakfriteuse aangevoerd wordt.

PERSONAGES

6 mannen - 5 vrouwen - 1 jongetje

JEF : Een frituuruitbater van ca. 50 jaar. Opvliegend karakter.

LEONIE : Werkzame vrouw van Jef. Heeft wrat op de neus.

SYLVIE : Mooie dochter van Jef en Leonie. Studente.

MARC : Onderwijzer. Vlotte jongeman.

GOEDELE : Meisje van ca. 20 jaar. Studeert voor verpleegster.

HILAIRE : Vrolijke, hippe neger-student. Rap-danser. Draagt roze zonnebril.

WALTER : Fotograaf, vrijgezel, versierder, artistiek uiterlijk met langharige pruik (zie verhaal).

ANGELE : Volkswrouw. Roddelt, ratelt.

CHAREL : Politie-agent. Vrijgezel. Niet al te snugger.

HENK : Hollandse punker. Met piercing, tatouages, rose haar.

CHARLOTTE : Hollandse punksteer met oranje haar.

PHILIPKE : Jongetje van ca. 8 jaar. Kleinzoon van Angèle, deugniet.

1° BEDRIJF

(In de frituur staat een reclamepaneel: "Frituur Jef" . De gordijn voor de inkom is dicht. Jef bakt frieten voor. Leonie vult de vleeswaren aan. Angèle staat te wachten voor de inkom van de frituur. Haar fiets staat tegen de etalage.)

JEF : *(Kiept een lading voorgebakken friet in de daartoe bestemde bak achter de frietketels.)* Voilà! De friet voorgebakken. *(tot Leonie)* Waar is de gesnipperde ajuin?

LEONIE : In de ijskast.

JEF : Die moet niet in de ijskast staan. Die moet hier staan. *(Neemt ajuin uit de ijskast en zet die op de aangeduide plaats.)* Hoe laat is 't?

LEONIE : *(Werkt: legt propere tafelkleden op de tafels, schikt de tijdschriften enz.)* Halftwaalf.

JEF : Dat is ferm gewerkt, al zeg ik het zelf. De zaak is geschuurd. De toog is proper. Er zijn 50 kg. mosselen gekuist, 100 kg. patatten geschild en 20

kg. friet voorgebakken. Ge hebt toch meer koude schotels met zalm klaargemaakt dan met hesp, eh Leonie? De zon schijnt vandaag, en dan vreten ze geen hesp.

LEONIE : Tien met zalm en vijf met hesp.

JEF : Hoeveel tomate-crevettes staan er klaar?

LEONIE : Twaalf.

JEF : Twaalf? Op een donderdag? Godverdomme Leonie, dat zijn er zeker vijf te veel! En juist nu, nu de garnaal peperduur is.

LEONIE : Ik dacht dat 't vrijdag was.

JEF : *(geeft planten water)* Morgen is het vrijdag, vrouwmens. Morgen! Leg het maar uit aan de belastingen dat die duur garnalen niet verkocht zijn maar in de vuilnisbak liggen. Die heren moeten bewijzen hebben! Wel, ik zal alle garnaal die wij moeten wegkieperen eens bijhouden tot de volgende controle. Eens zien waarvan ze 't rapst gaan lopen: van 't verschieten van de grootte van mijn verliespost, of van de stank...

(Inmiddels Sylvie op met doos ecoline en tijdschrift. Ze maakt met de armen een zaagbeweging en kijkt Leonie vragend aan. Leonie knikt "ja".)

JEF : Hebt ge mijn visjes al eten gegeven?

LEONIE : Ja, IK heb UW visjes eten gegeven.

JEF : *(Vriendelijk tot aquarium)* Ah mijn Bettieke ziet weer vinnig uit vandaag. Pst! Dag Bettieke! Goed geslapen? Pft! Ik ben al moe en 't zotspel moet nog beginnen. Een gewone mens heeft er toch geen idee van wat een middenstander allemaal moet doen om zijn kost te verdienen. Ze denken dat wij niets moeten doen dan "alstublieft-merci" zeggen en hopen geld binnenrijven. Maar wat wij moeten verduren! Daar kunt ge boeken over schrijven! *(Merkt Sylvie.)* Ah! Ons Sylvieke is ook op post. Trouw nooit met een middenstander, meisje. Ge ziet wat ge ziet. Nooit gedaan met werken. En als de klanten dan nog allemaal vriendelijk waren. Maar die zijn de dag van vandaag zo brutaal dat ge er van uit uw vel kunt springen. Komt ge al helpen? Is uw huiswerk al af?

SYLVIE : Nog een paar uurtjes en dan kan ik komen helpen. Moest Agneta Stevens inmiddels een friet komen halen, wilt ge haar deze doos ecoline

dan meegeven? (*zet ecoline op werkblad*)

JEF : Eco-wat?

SYLVIE : Ecoline. Dat is gekleurde inkt. Ik heb Agneta's ecoline mogen gebruiken om een publiciteitsontwerp in te kleuren.

JEF : Komt in orde, meisje. Als Agneta Stevens komt: een goed doorbakken frietje met een curryworst-speciaal en een doos eco...

SYLVIE : ...line. Weet gij van alle klanten op voorhand wat ze gaan bestellen?

JEF : Van de goede klanten wel, met saus en al. Maar die lopen niet zo dik meer. (*windt zich stilaan op*) Ik krijg tegenwoordig meer en meer van die snotapen over de vloer die één voor één een frietje bestellen. Om de muren van op te lopen als zo'n tien, twaalf slungels tegelijk binnenkomen en op hun dooie gemak één voor één een friet bestellen! Ze wéten dat het bij mij moet vooruitgaan. Maar 't zal gedaan zijn. De volgende keer zullen ze tegelijkertijd bestellen of ze vliegen buiten. Ik ben hier de baas.

LEONIE : Ge boeit u weer op, Jef.

JEF : Ik boei me niet op. Ik zeg alleen maar dat ik niet meer met mijn voeten laat rammelen. Dit is mijn frietkot! En voor volk dat mij niet aanstaat bak ik geen friet meer. Die stuur ik in 't vervolg naar de Willy.

LEONIE : Ge gaat onze klanten toch niet naar de concurrentie sturen!

JEF : Ambetanterikken die mij niet aanstaan stuur ik in 't vervolg naar de Willy. Dat ze zich voor mijn part aan diens vettige friet doodvreten!

SYLVIE : (*legt tijdschrift op de stapel tijdschriften.*) In de Elga staat toevallig een reportage over de kwaliteit van het frietvet in de Vlaamse frituren. 't Schijnt dat meer dan vijftig procent van de Vlaamse frituren met slecht frietvet bakt.

JEF : Lap! Daar gaat ons zakencijfer weeral! Maar als het meer dan 10 percent is doe ik die journalist een proces aan. Hij zal zijn laatste frietkottenstory geschreven hebben!

SYLVIE : Maar gij bakt toch met goed frietvet, pa.

JEF : Ja. Maar als meer dan de helft van de Vlaamse frituurhouders slecht frietvet gebruikt, dan zal de Jef ook wel met slecht frietvet bakken. Zo redeneren de mensen. En wat doen ze dan? Dan halen ze hun oude frietketel boven, met frietvet dat in jaren niet gebruikt en gezuiverd is, en bakken hun gezonde, niet-kankerverwekkende friet zelf. En de Jef kan zijn friet in zijn gat steken.

SYLVIE : Ge leest eerst de reportage maar eens vooraleer u op te boeien. 't Staat juist achter het stripverhaal. (*Kijkt naar het voetpad.*) Angèle staat al voor de deur.

JEF : Die klep! Dat begint al goed!

(*Sylvie af via rechts. Jef schuift de gordijn voor de inkom weg.*)

ANGELE : Amaai, jullie slapen lang!

JEF : (*Zet reclamepaneel buiten.*) O, maar een middenstander heeft een schoon leven, he Angèleke. Die moet zo niet jagen... (*venijnig*) zoals dat vrouwvolk dat aan de dop staat.

ANGELE : (*gaat na Jef binnen*) Ah, ge weet het. 'k Heb me nogal moeten reppen vandaag. Eerst moest ik de klein gasten naar school brengen. En om tien uur moest ik op de zonnebank zijn. En dan nog naar de bakker en de beenhouwer. 'k Heb weeral geen tijd gehad om eten te maken.

JEF : Vreselijk, zo'n gejaagd leven! Maar allee, ik mag van geluk spreken dat ik het niet zo druk heb. Ik zal voor u eens een frietje bakken. (*staat achter de toog.*) Wat mag het zijn?

ANGELE : 'k Zou vier frieten moeten hebben.

JEF : (*tot Leonie*) Vier frieten!

(*Leonie kiept vier porties friet in het frietvet.*)

ANGELE : Maar wat moeten we daar weeral bij eten? (*keurt langdurig de keuze in de toog*) Een curryworst?... Nee, 'k weet niet.

JEF : Een schoon rond gehaktballetje, misschien?... (*even pauze*) Of een fruitig satéke?... (*even pauze*) Of zo'n sexy mammoeteke? (*ongedurig*) 't Wordt wel tijd dat ge gaat beslissen, Angèle. Uw frieten zijn al bijna gebakken.

ANGELE : O maar ik moet nu nog geen friet hebben. 'k Moet eerst de kleine van ons Marie-Louise van school afhalen. Ik kom die frieten om tien na twaalf ophalen. *(kijkt op klokje)* Oh! 't Is al kwart voor twaalf. Ik moet maken dat ik aan de schoolpoort sta. Doe er maar twee bakjes stoofvlees bij. *(gaat buiten, steekt hoofd weer binnen)* Ge weet, voor mij frieten ZONDER zout, eh Jef. *(Maakt aanstalte om weg te gaan, steekt dan hoofd weer binnen.)* O, en geen laurierbladen in het stoofvlees. *(Gaat naar fiets. Hangt boodschappentas aan fiets.)*

JEF : *(geërgerd)* Lastig wijf, verdomme! Dat staat aan de dop, heeft tijd zat en komt hier MIJN tijd en MIJN frieten verprutsen!...

LEONIE : *(Laat bakspaan met gebakken frieten zien.)* Wat moet ik nu met die vier gebakken frieten doen?

JEF : Geef hier, begot. Dat ik ze in haar nek kap. *(Neemt bakspaan met frieten en loopt Angèle na. Inmiddels:)*

WALTER : *(Op, staat voor de inkom.)* Dag Angèle.

ANGELE : Tegen u zeg ik niets meer, mijnheer de fotograaf. Dat weet ge. *(af via rechts)*

JEF : Hier zie! Vier frieten zonder zout en ZONDER zakske! *(werpt frieten over Walter)*

WALTER : Euh... voor mij ene met zout en liefst in een zakske.

JEF : *(stevent briesend achter de toog)* Als ze hier denken dat ze met mijn voeten kunnen spelen zijn ze er naast. Ik ben hier de baas. En hier wordt naar mijn pijpen gedanst.

LEONIE : Dat doe ik toch, Jef.

JEF : Dat moest er nog aan mankeren. 't Is al erg genoeg dat de klanten me de duivel aandoen zonder dat mijn vrouw nog in mijn vaarwater zou zitten.

WALTER : Ja, de klanten kunnen lastig zijn de dag van vandaag. Tegen wie zegt ge't ?

JEF : Bij u kunnen ze bijlange zo lastig niet zijn als bij mij. Als ze naar u niet luisteren staan ze lelijk op de foto.

WALTER : Bij mij niet lastig? Ge moest de commentaar eens horen als ze hun foto's komen afhalen.

JEF : Dat ze over de rekening klagen, daar hebben ze gelijk in. Ge zijt niet de goedkoopste, eh Walter?

WALTER : 't Gaat niet om de prijs. Ze zagen over de kwaliteit van de foto's. En leg het maar eens uit dat ze de sluitingstijd van de lens verkeerd ingesteld hebben of dat ze hun vinger voor de lens moeten weghouden.

JEF : Bij u zijn ze misschien kieskeurig bij de levering. Maar bij mij zijn ze verdomd tegendraads van bij de bestelling tot en met de levering. Ze kunnen niet verdragen dat ge uw kost verdient. Alles moet "zonder" zijn. Frieten zonder zout, een berepoot zonder saus, ja zelfs stoofvlees zonder laurierbladen, begot. Vraag ik: "mag er iets op?" Dan antwoordt men negen keer op tien: "Nee, zonder iets op." Probeer maar eens iets te verdienen!

WALTER : Wel geef mij dan maar eens een friet MET een halve biefstuk.

JEF : ... MET... een HALVE biefstuk?

WALTER : Ja, een hele krijg ik niet op.

JEF : Een halve biefstuk. (*kregelig tot Leonie*) Een halve biefstuk voor mijnheer de fotograaf. Hij wil ons iets gunnen. Hij bestelt een friet MET een HALVE biefstuk. Onze dag wordt goed vandaag, zeg! (*Leonie af via rechterdeur. Jef bakt korzellig de friet*) Een halve biefstuk!

WALTER : Goed weer vandaag, he?

JEF : Hoe is het mogelijk! Dat is een middenstander!... En dat spreekt over het weer.

WALTER : Is dat verkeerd?

JEF : Wordt in uw winkel dan niet van 's morgens tot 's avonds over het weer gewauweld.

WALTER : O ja! Er mag geen klant binnenkomen of hij heeft het over het weer.

JEF : In geuren en kleuren? Met de aangepaste persoonlijke goed- of

afkeuring al naargelang er een was buiten hangt of sla geplant is?

WALTER : Ja, goed weer kan slecht zijn, en slecht weer kan goed zijn.

JEF : En werkt het op de duur niet op uw zenuwen dat iederéén over het weer zaagt?

WALTER : Om hoorndol van te worden.

JEF : *(boos)* Waarom komt GIJ dat dan bij MIJ doen!

SYLVIE : *(op via rechterdeur)* Moeder vraagt hoe uw steak moet gebakken zijn, Walter.

WALTER : Daar zie! Ons Sylvie! *(gaat naar Sylvie)* Het knapste meisje van 't dorp! Hoe gaat het met ons, mijn schatje?

JEF : *(Pakt knijpflacon met ketchup, bedreigt Walter)* Op uw plaats gij! Minstens vijf stappen van mijn dochter af of ik schiet!

WALTER : *(Steekt de armen in de lucht. Verbaasd)* Maar... ik misdoe toch niets!

JEF : Dat ge me met een halve biefstuk laat zitten, tot daar toe. Maar niet met een heel geschandaliseerde dochter. Achteruit!

SYLVIE : Maar vader toch!

JEF : *(Houdt Walterin bedwang, tot Sylvie)* Naar de keuken gij! Ge weet maar HALF hoe gevaarlijk dit individu is. Achter zijn kodakskes mag hij doen wat hij niet laten kan. Maar in mijn frituur zal hij doen en laten wat ik wil.

SYLVIE : En zijn steak? Hoe moet die nu gebakken zijn?

WALTER : *(Nog steeds met de armen in de lucht. Kleintjes)* Hoe zou ik mijn biefstuk laten bakken, Jef? Hard gebakken?

JEF : Zwart gebakken, zodat hij aan die halve biefstuk evenveel werk heeft als aan een hele.

(Sylvie af.)

WALTER : Euh... *(wijst richting frietketels)* Jef!

JEF : Zwijgen gij! Van mijn dochter blijft ge af. Daar zal ik voor zorgen!
(dreigend met ketchup) Want voor onze Sylvie is het beste niet goed
genoeg. Voor haar heb ik betere plannen dan tegen een konijnenritme de
kindertjes van een sexueel geobsedeerde fotograaf op te fokken...

WALTER : Euh... *(Wijst richting frietketels)*... Jef!

JEF : Nu weet ik ook wel dat er spullen bestaan om de overbevolking tegen
te gaan. Maar de paus is er tegen en de Jef ook. In mijn huishouden gaat
het er katholiek aan toe. In de kerk hebben de vrouwen niets te zeggen.
Wel, hier ook niet. En wat die andere trucjes betreft daar hebt gij blijkbaar
geen kaas van gegeten. Want ik heb gehoord dat gij uw trein niet in
Berchem kunt laten stoppen.

WALTER : Euh... *(Wijst richting frietketels)*... Jef!

JEF : Wat is 't, zagevent.

WALTER : Euh... *(wijst naar de frietketels)* Is mijn friet niet aan 't
aanbranden?

JEF : *(Merkt rookwolken in frietketel)* Godverdomme!

*(Jef knijpt van 't verschietsen in de ketchupflacon en spuit ketchup op Walters
wit hemd, stevent vloekend naar de frietketel, kapt de verbrande friet in de
vuilnisbak en bakt mopperend een nieuwe portie frieten. Inmiddels:)*

GOEDELE : *(Op. Schrikt van de ketchup op Walters hemd.)* Blijf maar rustig,
mijnheer. Een bloedende wonde ziet er altijd ernstiger uit dan het is. Kom,
zet u hier op deze stoel. Ik zal u helpen. *(helpt Walter op een stoel)* Gaat het
zo?

WALTER : *(geniet)* 't Gaat prima.

GOEDELE : Ik zal de wonde eens bekijken. Kom. *(Doet Walters
bovenkleding uit. Walter geniet van het misverstand en kijkt Goedele
verliefde aan.)*

LEONIE : *(Op met pan waarin donkerbruin houten plankje. Tot Jef:)* Zou het
zo hard genoeg gebakken zijn?

JEF : Laat zien. *(Neemt de (houten) steak en klopt ermee op de werkbank.)*

Prima gebakken! Pak maar in.

(Leonie verpakt de steak. Jef bakt in zichzelf mopperend verder.)

WALTER : Zijt gij een dokter?

GOEDELE : Nee, ik studeer voor verpleegster. En over dit soort bloedingen hebben wij vandaag les gehad. Waaraan hebt ge u bezeerd?

WALTER : 't Was een fles ketchup.

GOEDELE : Aiai. Met glas. Hopelijk zitten er geen glassplinters in de huid. Kom trek uw onderlijfje ook maar uit. *(Helpt Walters onderlijfje uitdoen.)*

JEF : *(Schudt de gebakken friet op.)* Zes frieten bakken en ene verkopen, verdorie! Zijn we daarvoor niet verzekerd, Leonie? We betalen toch genoeg: de hoogste brandverzekeringspremie. Want wat zeggen die aasgieren van de verzekering? "Een frituur? Dat brandt toch af", zeggen ze. De smeerlappen! *(Merkt dat Walter in bloot bovenlijf zit en Goedele zijn borst betast. Stevent naar Walter.)* Ah maar nee! Wat zijn dat voor manieren! Ziet ge nu, Leonie, dat die fotograaf niet te vertrouwen is. Geen vijf minuten heb ik mijn rug gedraaid en kijk eens hoe ver hij al staat!

GOEDELE : *(Onderzoekt grinikkende Walter.)* Merkwaardig. Heel merkwaardig.

JEF : Daar is niets merkwaardigs aan, meisje. Wij mannen zien er allemaal zo uit aan de bovenkant.

GOEDELE : Zo'n geval hebben wij op school nog niet bestudeerd.

JEF : Deze mijnheer is altijd al een apart geval geweest. Hij is naar het schijnt nog heter dan mijn frietvet.

GOEDELE : Hij bloedde aan zijn borst en ik vind geen snijwonde.

JEF : Hij een snijwonde? 'k Heb hem niet horen permitteren. Dat zal wel een truc geweest zijn om met u dokterke en verpleegsterke te kunnen spelen.

GOEDELE : Maar nee. Hij bloedde. Kijk.

(Goedele geeft Walters hemd aan Jef die het bestudeert.)

LEONIE : *(De biefstuk is ingepakt, de friet is in een zakje.)* Moet er iets op, Walter?

WALTER : Ketchup.

JEF : Ketchup! Godverdomme. Dat is mijn ketchup!

GOEDELE : Ketchup?

JEF : Dat zijn minstens twee porties van mijn ketchup. Die worden aangerekend, eh vent! *(naar toog)* Meisjes verleiden met ketchup tot daar toe, maar niet op mijn kosten! *(rekent)*

GOEDELE : *(tot Walter)* Dat was ketchup! En gij laat mij doen!

WALTER : Toen ik u zo medelijdend zag kijken was ik totaal mijn kluts kwijt.

JEF : *(legt Walters bestelling op de toog)* Dat is dan één friet, een halve biefstuk, één portie ketchup op de friet en twee porties op uw hemd. Dat is 180 frank.

WALTER : Wacht een beetje. Ik moet me nog aankleden.

JEF : Bullen bijeenpakken en direct betalen. En rap, of ik reken 500 frank bij voor het kameren in mijn frituur.

WALTER : *(scharrelt kleding bijeen)* Ge moet zo kribbig niet zijn, Jef.

JEF : Ik ben niet kribbig. 't Moet hier vooruitgaan. Er staat nog volk te wachten. Wat mag het voor u zijn, juffrouwke.

GOEDELE : Ik moet nog kiezen op de spijskaart. Maar ik zal eerst deze meneer even helpen aankleden.

JEF : Blijf van die gast af, juffrouwke. Dat is de koekoek van het dorp. En ge weet toch wat een koekoek doet, nietwaar?

GOEDELE : Euh... ja.

JEF : Wat doet een koekoek?

GOEDELE : *(bootst koekoekgeroep na)* "Koekoek"!

JEF : *(ogen ten hemel)* ... Juist.

(Goedele gaat aan een tafel zitten en bestudeert de spijskaart. Walter heeft betaald en steekt zijn portefeuille in achterzak.)

JEF : Zijt ge nu nog niet weg? Kom hier dat ik help. *(Neemt verpakte friet, gaat voor de toog en drukt de verpakking op Walters naakte borst.)*

WALTER : *(slaakt kreet)* Oe! Aw! Da's heet! Ah!

JEF : Natuurlijk is dat heet. En nu vort! Maak dat ge uw halve biefstuk opknabbelt of ge krijgt nog goesting voor een hele.

(Walter af, zijn bundeltje kleren in de armen en worstelend met het heet frietzakje.)

JEF : Natuurlijk is mijn friet heet. Ik bak op 190 graden niet op 160 zoals die gierige Willy met zijn slappe friet.

LEONIE : *(met notablocje bij Goedele)* Zeg het maar.

JEF : Leonie! Hoe dikwijls moet ik u nog zeggen dat ge aan de mensen BELEEFD moet vragen wat ze willen eten. Wat heb ik u gezegd? Hoe moet ge het vragen?

LEONIE : *(beteuterd tot Jef)* Wat zou de juffrouw willen eten, alsjeblijft?

JEF : Doe het dan zo!

LEONIE : *(deftig tot Goedele)* Wat zou de juffrouw willen eten, alsjeblijft?

GOEDELE : Een friet en... een tomate-crevettes zonder tomate.

JEF :Wat?!

GOEDELE : Alleen het binnenste van een tomate-crevettes. Ik lust geen tomaten.

JEF : Een tomate-crevettes zonder tomate! Een tomate-crevettes zonder tomate! Wat ze allemaal durven vragen tegenwoordig. En het woord "zonder" is er weer bij! Straks vragen ze nog frieten zonder patatten, begot! *(mopperend af)*

GOEDELE : Uw man is wel erg opvliegend, nietwaar?

LEONIE : Ach, ik ben het bijna gewoon.

GOEDELE : Bijna. Dus, ge zijt niet tevreden in uw situatie.

LEONIE : Ach, alles went, behalve een vent, eh. Soms zou ik willen dat het er hier wat plezanter aan toe ging. Maar ja, onze Jef heeft een opvliegend karakter. En ik ben ermee getrouwd. 'k Zal er moeten mee verder doen.

GOEDELE : Een vrouw hoeft zich toch bij zo'n situatie niet neer te leggen.

LEONIE : Aan onze Jef is geen zalf te strijken, meisje.

GOEDELE : Volgens onze leraar psychologie wel. Met een brainwashing.

LEONIE : Een wat?

GOEDELE : Een hersenspoeling.

LEONIE : Zijn hersenen laten spoelen?! Maar meisje toch! Dat laat onze Jef nooit doen. 't Is al tegen zijn goesting dat hij zijn tanden moet poetsen.

GOEDELE : Stel dat uw man een jolige, opgewekte vent was. Dan zou uw leven toch drastisch veranderen. Dan zoudt ge u toch minder... uitgeblust voelen.

LEONIE : Uitgeblust, ja... Kunt ge geloven dat ik in mijn jonge tijd een uitbundige lolbroek was? (*levendig*) Er mocht geen grap uitgehaald worden of ik zat er achter. Er werd geen feestje georganiseerd of ik werd uitgenodigd. Oh! Ik heb het bont gemaakt vroeger! Niemand stoorde zich aan die wrat op mijn neus, want iedereen vond me sympathiek. En dansen dat ik kon! (*demonstreert de genoemde dansen*) Walsen... (*neuriet walsritme*) zowel links als rechts... In die tijd kwam de rock-en-roll op. Ge had me moeten zien jiven... (*zingt Elvisrock en danst*) En bij de cha-cha-cha had ik fantasietjes ingestudeerd... (*zucht*) Waar is de tijd?

GOEDELE : Nu danst ge niet meer?

LEONIE : Naar Jef's pijpen, ja.

GOEDELE : Maar hij ziet u toch graag.

LEONIE : Pft! Zijn frituur en zijn vissen in 't aquarium. Daar leeft hij voor.

JEF : *(Op met emmer gesneden frieten. Merkt braadpannetje. Tot Leonie:)*
Wat staat die vuile pan hier nog te doen! Ge weet dat ik er niet tegen kan dat er vuile rommel blijft rondslingeren. Ga dat afwassen.

LEONIE : Maar...

JEF : Ik weet dat er maar een halve biefstuk in gelegen heeft. Maar ge zult toch de hele pan moeten afwassen.

LEONIE : Zorgt gij dan voor de bestelling van de juffrouw? Ze vroeg een friet en een tomate-crevettes...

JEF : ... zonder tomate. 'k Weet het. Maak dat die pan afgewassen is. Of zoudt ge willen dat de maaikens ons achterna lopen, zoals bij de Willy?

(Leonie af met pan. Er klinkt "rap-music". Achteraan in de zaal Hilaire op. Spots op hem gericht. Hij danst en playbackt een "rap-dance". Met veel bravoure danst hij het podium op. Hij draagt een bundeltje tijdschriften een rugzakje. Inmiddels neemt Goedele een tijdschrift en leest. Jef prepareert grommend Goedeles bestelling.)

HILAIRE : *(op in frituur)* Dagge allemaal!

JEF : Wie we daar hebben! Kunta Kinte!

HILAIRE : Is everybody happy?!

GOEDELE : *(Steekt, meegesleept door Hilaires enthousiaste kreet, de armen in de lucht:)* Yeah! *(Merkt Jefs afkeurende blik, laat de armen zakken en duikt achter haar tijdschrift.)*

HILAIRE : En gij chef? Niet happy?

JEF : 't Is Jef, niet CHef.

HILAIRE : Gij zijt togge nie bang van mij, eh?

JEF : Nee. Alhoewel ik uw soort liever boven op een missiebusje zie zitten.

HILAIRE : *(lacht)* O, ja! Zo zeker? *(Wipt in kleermakershouding op een tafeltje en knikt als een negertje op een missiebusje. Scandeert op rap-ritme)*

beweegt het hoofd op het ritme.)
 Maar kijk toch eens, hij zegt merci
 Dat klein zwart ding knikt schoon "oui,oui"
 Zelfs voor een rosse halve frank
 Buigt hij de kop en knikt uit dank.
 't Weet niet dat hij voor koper knikt
 Dat België in de Congo heeft gepikt.
 Onnozel manneke, onnozel manneke...

JEF : Met uw gat van mijn tafel!

HILAIRE : *(springt van de tafel, zingt en rapt verder)*
 Hij knikt merci
 Onnozel manneke, onnozel manneke
 Doet braaf "oui, oui"
 Onnozel manneke, onnozel man(neke)...

JEF : *(kortaf)* Wat mag het zijn, onnozel manneke?

GOEDELE : Wordt hier aan de mensen niet BELEEFD gevraagd wat ze moeten hebben?

JEF : *(tot Goedele)* Aan de MENSEN, ja... *(tot Hilaire)* Hoe zit het? Gaat ge 't nog zeggen?

GOEDELE : *(mompelt)* Racist!

HILAIRE : Zet een grote smile op oe face, chef. Ik hebbe goed nieuws voor oe. *(laat tijdschrift zien)*

JEF : Luister, eh, Kunta Kinte, ik heb de Libelle al, de Blik, de Kwik en om van 't gezaag van ons Sylvie vanaf te zijn de Elga ook. Ge kunt met uw boekjes de pot op. Ofwel bestelt ge een friet, ofwel danst ge rap terug vanwaar ge gekomen zijt.

HILAIRE : Is 't lekkere friet?

(Snelle actie: Jef wil Goedele bedienen. Hilaire pikt een friet uit Goedele's portie. Jef kegelt daardoor de kom frieten op de grond.)

JEF : Godver-miljaarde! Weeral een friet om zeep!

HILAIRE : Hm! 't Izze lekkere friet. *(verwonderd)* Doedde gij daar zeep op?

JEF : *(roept)* Leonie! Kom dat hier opkuisen, godverdomme! *(bakt nieuwe portie frieten)*

HILAIRE : *(Gaat op de grond zitten en eet van de gevallen frieten.)* Moette ni opkuisen. Ik zalle da wel doen.

JEF : Wat ge opeet moet ge betalen, eh ventje!

HILAIRE : Maar als het zo geserveerd wordt, dan togge wel aan halve prijs, eh chef?

LEONIE : *(Op, merkt Hilaire)* Och Here! Eten ze daar nog altijd zo! Ik vraag me af wat nonkel pater ginder altijd gedaan heeft. *(helpt Hilaire)* Kom, jongen. Ik zal u eens leren hoe wij hier eten. Kijk. Dat is een tafel. En dat is een stoel...

JEF : Doe niet onnozel, Leonie. Die gast kent dat immers.

HILAIRE : Gij zijt een vriendelijke madame. Maar ikke denken gij leeze niet genoeg. Gij leeze zeker alleen maar de "Blikke" en de "Kwikke"?

LEONIE : Hoe weet gij dat?

HILAIRE : Ikke hoor dat er gattekens zijn in uw cultuur. Gij zoude dit eens moeten leeze, madame. Heel interessant voor knappe, jonge madames zoals gij. *(Geeft Leonie het tijdschrift "Knack".)*

LEONIE : *(blij)* Ik, jong?

JEF : *(terwijl hij de gevallen frieten bijeenveegt)* Laat u niet in de doekjes doen, eh Leonie. Ge weet, met de zeep die ge van die vent gekocht hebt, die zei dat gij op "Jeanne" Fonda leek, schuren we nog tien jaar.

LEONIE : *(bladert in "Knack")* Er staat nogal veel politiek in.

HILAIRE : Datte izze puur cultuur, madame. Zonder politiek gene minister van cultuur. Zonder minister van cultuur gene subsidies. En zonder subsidies niks cultuur.

LEONIE : *(geeft "Knack" terug)* Politiek interesseert me niet.

HILAIRE : *(bladert in "Knack")* En de mode, madame! Hiere staat de laatste

nieuwe mode in. Oh! Dat hier! Dat is de juiste model voor u. Magnifiek!

LEONIE : Laat eens zien?

HILAIRE : Onder onze gezegd en gezweeg, madame. Gij zijt te knap om zo'n bulle te draag. Gij zoude deze sjieke modecreatie moete draag. Dan zoude de manne hier nogal friet kome bestel, zeg! Gij moete de mode opvolg, meiske. Uw figuur is te appetijtelijk om weg te steek in zo'n vodde.

LEONIE : Eigenlijk wel, eh?

JEF : Leonie!

LEONIE : 'k Zou het maar doen om meer friet te verkopen, Jef.

JEF : Achter mijn toog komt geen modepop te staan. Ge weet hoe de mensen zijn. Als ge hier op uw 's zondags durft te staan denken ze dat we dik onze kost verdienen. En dat gunnen ze ons niet. Dan blijven ze weg. Blijf maar bij uw zwart rokje en uw T-shirtje. Daarmee stoten we niemand tegen de kop. Dat kunnen ze allemaal betalen.

SYLVIE : *(Op. Er klinkt rap-muziek uit de privé-vertrekken.)* Mijn huiswerk is af. Moet ik al komen helpen.

HILAIRE : Waw! Rap-musieke!

(Hilaire zingt de tekst van de muziek mee en danst. Door zijn enthousiasme begint Sylvie vrolijk mee te dansen. Jef gaat naar de keuken, zet de muziek af, dan terug op)

HILAIRE : *(tot Sylvie)* Gij danse geweldig! Danste gij ook bonzai? Of gaade gij naar house-parties?

JEF : *(neemt borstel House-party? House-party? Niks te house-parties. Zij blijft zu Haus! En hoe zit het? Hebt ge gedaan met eten? Of moet ik nog wat laten liggen?)*

HILAIRE : *(Gaat aan tafel zitten. Tot Sylvie)* Juvrouw! De menu, asembleeft!

(Sylvie geeft Hilaire de spijskaart en wacht op zijn bestelling.)

LEONIE : *(tot Jeff)* Ge hebt gelijk. Hij kan al wel aan een tafel zitten. Nonkel pater heeft ze dus toch geci... "miniseerd". *(brengt Goedeles bestelling)*

JEF : Ja, blinken doen ze!

HILAIRE : Gij zeker veel houden van muziek.

SYLVIE : Heel veel. Wat zou mijnheer willen eten, asjeblijft?

HILAIRE : Een friet. Gij moete deze boekje eens lezen. Dat staat vol over muzikmakers en zingers: rap-zingers, rock-zingers, pop-zingers. Kijk! (*bladert in "Joepie"*) Hier een heel blad over 2 Unlimited, en hier over Take That, en over Kuun Wuiters.

SYLVIE : Kuun Wuiters?

GOEDELE : Hij bedoelt Clouseau.

HILAIRE : Nee, nee. Over inspecteur Clouseau de boekskens niet meer schrijf, juvrouw. Die is (*wijst naar de hemel*) verhuisd. Inspecteur Clouseau nu hebbe daarboven een "ruum with a vjuuw".

JEF : Moet ik voor dat zwart geval mijn frietvet nog lang heet houden, ja?

SYLVIE : (*tot Hilaire*) Met mayonaise of ketchup... mijnheer?

HILAIRE : Ikke Hilaire.

SYLVIE : Dat hebben wij niet.

HILAIRE : Ikke hete Hilaire.

SYLVIE : In orde. (*naar Jef*) Eén friet met pikante Hilaire-saus.

(Achtergrondactie: Leonie bakt friet. Goedele heeft inmiddels haar friet op. Ze neemt de Elga en wil lezen. Hilaire merkt het en gaat bij Goedele aan het tafeltje zitten. Hij legt de Elga terug en probeert Goedele een abonnement voor de Joepie aan te smeren. Sylvie dekt Hilaire's tafel en buigt zich nadien mee over de Joepie. Inmiddels:)

JEF : Pikante Hilaire-saus? Ik heb twaalf sausen in huis! Twaalf sausen! En dan vragen ze nog een andere begot. Maar ik zal die Zwarte Piet eens pikante Hilaire-saus geven, zie! (*Opent de vermelde potten en kwakt van iedere soort een lepel in een kom.*) Een kluts currysaus... Klets! Een kwak looksaus... Vlam!... Een smak chilisaus... Pataat! En...een soeplepel peper

bovenover. *(roert alles dooreen)* Voilà. 't Is wel JEF-saus, maar pikant!

MARC : *(op met boekentas)* Smakelijk allemaal. Dag Sylvie.

SYLVIE : Dag meester.

MARC : Dag Jef.

JEF : Ah! De Marc! *(tot Leonie)* Die vier frieten voor Angèle mogen er in, Leonie. De schoolkinderen gaan gelost worden. Meester Marc is weer eerst buiten. Wat mag het zijn, Marc?

MARC : Een grote friet en een lookworst zonder look.

JEF : *(moppert terwijl hij werkt)* Zonder... Weeral zonder! 't Wordt vandaag gegarandeerd een dag zonder winst. *(tot Marc)* Met mayonaise?

MARC : Ja.

JEF :Gloria alleluia! Er mag mayonaise op! *(tot Leonie)* Ene grote. *(moppert)* Twee potjes stoofvlees voor Angèle, zonder laurierbladen. Hoe moet ik dat gaan flikken?

(Jef tracht met de pollepel naast de laurierbladen te scheppen maar vist telkens een laurierblad mee. Terwijl:)

MARC : *(tot Sylvie)* Hoe gaat het met de studies?

SYLVIE : Goed.

MARC : En? Al plannen voor de vakantie?

SYLVIE : Zoals gewoonlijk, eh Marc. Helpen in de frituur, zeker?

MARC : Ik ga dit jaar met de tent naar de Provence. Geen zin om mee te gaan?

SYLVIE : Ik heb geen tent.

MARC : Mijn tent is groot genoeg voor twee.

(Henk en Charlotte op voor frituur. Ze nemen hun geldbeugel uit de rugzak en tellen hun munten.)

JEF : (Godverdomme! In goed stoofvlees moeten laurierbladen zitten! Ze zal laurierbladen vreten. *(vult twee bakjes stoofvlees)* Met hun complimenten! De ene wil stoofvlees zonder laurierbladen, de andere wil Hilaire-saus of een tomate-crevettes zonder tomate. Daarstraks kwam hier wel iemand een halve biefstuk bestellen! Kunt ge u dat voorstellen? Een halve biefstuk, verdomme!... En die dat bestelde was nog wel een middenstander!... Een halve biefstuk! De gierige middenstander!... 'k Zal maar niet zeggen wie het was... *(boos)* Maar ik zal me ook eens HALF laten fotograferen!...

HILAIRE : Chef, gij rappe kwaad worde, eh?

JEF : Ik? Bijlange niet! Ik heb temperament. Da's alles.

HILAIRE : Uwe temperament toch veel overkook, zulle chef! Gij zoude moete plezant zijn. Ikke soms ook niette goed gezind. Maar ikke dans en zing en ikke dan een plezant manneke zijn.

JEF : Ge maar op uw plaats zitten, plezant manneke. Uw friet is klaar.

(Sylvie serveert Hilaires friet.)

HENK : Nee, veel hebben we niet meer, schatje. Maar we moeten toch de Belgische patat effe proberen. Die moet zo lekker zijn.

CHARLOTTE : Nou, ik weet het nog niet zo zeker. Als die nou eens niet lekker is.

HENK : Nou, dan hebben we pech gehad.

CHARLOTTE : Nou, vooruit dan maar.

(Charlotte en Henk talmen nog even. Jef duwt de Hilaire-saus in Sylvies handen.)

JEF : Hier zie. Zijn pikante Hilaire-saus. En daar vraagt ge honderd frank voor!

SYLVIE : Honderd frank? Voor zo'n beetje saus?

JEF : Voor specialiteiten een speciale prijs. Dat is overal zo. Hier ook. 't Wordt tijd dat ik iets verdien. Ik sta hier verdorie al van deze morgen mijn nikkel af te draaien en ik heb nog niets verdiend! *(Marcs friet en lookworst zijn ingepakt.)* Asjeblijft. Da's juist 100 frank.

MARC : *(betaalt)* Ge gaat toch niet klagen, eh Jef? Hier komt toch veel volk over de vloer.

JEF : Ja, maar wat voor volk. En wat bestellen ze?

(Henk en Charlotte gaan de frituur binnen.)

JEF : Kijk maar eens wat ze weeral binnensmijten. Ge ziet al van ver dat daar geen serieuze bestelling van komt. *(Tot Charlotte en Henk)* Zeg het maar.

HENK : Eén patat.

JEF : Wablieft?

HENK : Eén patat.

JEF : Ene patat. Dat kunt ge hier ook krijgen, mannekens. Jef levert alles waar hij zijn kost niet mee kan verdienen. *(af)*

CHARLOTTE : *(tot Hilaire)* Nou, jij bent vast geen Belg?

HILAIRE : Goede gezien van u, juvrouw.

CHARLOTTE : Woon jij hier?

HILAIRE : Gij niette curieus zijn maar wel graag alles weet, eh? Ikke student in België. Maar Hilaire eigenlijk koom uit Zaïre.

CHARLOTTE : Nou, dat is heel end weg, zeg. Smakelijk, joh.

HILAIRE : *(knikt als missiebus-negertje)* Dank oe wel-merci.

MARC : *(tot Sylvie die net Hilaire bediend heeft)* En? Gaat ge mee naar de Provence?

SYLVIE : Ik zou wel willen. Maar 't zal niet mogen van vader. En dan met u in één tent!

MARC : Hij zal mij toch wel vertrouwen, zeker. Ik ben toch een brave schoolmeester.

JEF : *(op met een grote ongeschilde aardappel)* Voilà! Eén patat. Dat is tien frank.

HENK : Wat moeten wij daarmee, zeg?

JEF : Eén patat. Dat moest gij toch hebben?

CHARLOTTE : Die Belgen kennen geen patat, Henk.

JEF : Wij kennen wel een patat. Dat is een patat.

CHARLOTTE : Zou je die kunnen schillen, snipperen en bakken?

JEF : Schillen, snipperen en bakken? Die patat?

HENK : Nou, je mag er nog wel eentje extra bijdoen, hoor.

JEF : Als ik het goed begrijp moet ik van twee patatten één friet bakken.

HENK : Maar natuurlijk! Friet! Zo noemen jullie dat! Voor ons één frietje graag.

JEF : Eén friet... voor u twee.

CHARLOTTE : Graag, ja.

JEF : En twee rietjes, zeker?

HENK : *(grabbelt plastic vorkjes uit het mandje op de toog)* O. Noemen jullie dat rietjes. Nou, wij noemen dat vorkjes. *(tot Charlotte)* Ik neem er alvast vier. Zulke dingen breken nogal snel.

JEF : Vier? Vier vorkjes voor één friet?

HENK : *(tot Charlotte:)* Wil jij er ook vier, schat? *(neemt nog vier vorkjes)*

(Jef kijkt Henk boosaardig aan.)

MARC : Niet te zwaar aan tillen, Jef. Bekijk het optimistisch. Dit is een betere mop dan van die Cola met twee rietjes.

JEF : Betere mop! Betere mop! Ge moest eens achter deze toog staan. Twee dagen! Twee dagen en ge zijt gaar voor het zothuis.

SYLVIE : Ja, Marc! Kom in de grote vakantie de frituur eens doen.

MARC : Dat zou nog zo'n slecht gedacht niet zijn. Ik zal er eens over nadenken. *(af)*

JEF : *(tot Sylvie)* Ge probeert toch niet aan te pappen met dat stukske schoolmeester, zeker?

SYLVIE : Maar nee, vader.

JEF : Ah! Dan is 't goed. Want een onderwijzer heeft wel een grote vakantie, maar een klein pree. Ge moet maar eens zien hoe die gasten op vakantie gaan. Al die tomatenserres op een camping... dat zijn allemaal tenten van onderwijzend personeel. *(tot Henk)* Een grote of een kleine friet?

HENK : Nou, tel maar vijftig frietreepjes bij mekaar, hoor. *(tot Charlotte)* Kan jij er vijftwintig de baas, Charlotte?

CHARLOTTE : Nee, Henk, twintig stukjes voor mij volstaan wel.

HENK : *(tot Jef)* Nou, tel er dan maar vijfenveertig, mijnheer.

JEF : Vijfenveertig friet...reepjes...

HENK : Ja, en zoek er de dikke maar wat uit.

JEF : Gij denkt toch niet dat ik de friet ga tellen, zeker? Zo doen wij dat, zie! *(schept frieten in een zakje)* Voilà! Moet er iets op? Nee zeker? Dat is dan veertig frank.

HENK : Mag ik met guldens betalen? Eén gulden, vijftig heb ik nog. Dat zou net voldoende moeten zijn. *(legt geld op de toog)* We hebben het uitgerekend. Nou, tot ziens dan maar.

CHARLOTTE : Doeoei!

(Henk en Charlotte naar de uitgang. Ze gaan samen op de drempel van de ingang zitten en eten er hun frietje op. Angèle en Philipke op met fiets. Angèle parkeert haar fiets en helpt Philipke van de fiets. Inmiddels:)

JEF : Verdomme, verdomme! De vuil Hollanders! Dat komt naar België, verstaat geen Vlaams en betaalt dan nog met Hollandse nikkel. Nu moet ik

begot nog naar Holland om dat geld op te krijgen, want op de bank nemen ze dat niet aan. Anderhalve gulden. Is dat wel genoeg voor een friet?

SYLVIE : Dat is ongeveer 37 frank.

JEF : 37 frank! En een kleine friet kost 40 frank! De orken! En dan nemen ze nog acht vorkjes mee! Acht vorkjes aan een frank het stuk! *(Merkt dat Henk en Charlotte de ingang van zijn frituur blokkeren.)* Ah nee! 't Is nog niet genoeg dat ze mij aftroggelen, nu blokkeren ze mijn frituur ook nog! Maar dat gaat nu toch te ver! *(neemt goedendag van de wand.)* Hier hebben we in de 13^e eeuw nog vreemd volk mee buitengerammeld. Dat gaan er in de 20^e eeuw nog eens meemaken, zie!

LEONIE : Nee Jef! Niet doen!

HILAIRE : *(Heeft van de saus gegeten. Hijgt en blaast a.h.w. het te veel aan peper uit. Met hese stem)* Hh... Hh... Hhh... *(springt recht, maakt sprongen, buigingen en pirouettes, tracht met hevige gebaren lucht in zijn mond te "scheppen", springt over Henk en Charlotte buiten)* Hh.. Hh..

ANGELE : Wat is dat?

JEF : Zijn gebed voor 't eten, zeker?

GOEDELE : Ik denk dat hij iets verkeerd gegeten heeft.

JEF : Van mijn friet? Kom, eh juffrouwke! Een tsee-tsee-vlieg die nog in zijn binnenzak zat, dat kan. Maar van mijn friet! Dat bestaat niet!

HILAIRE : *(Maakt op het voetpad een reeks gekke sprongen, springt daarna over Henk en Charlotte weer de frituur in, terwijl hij aldoor de hete peper verwerkt)* Hh... hh...

GOEDELE : 't Lijkt me wel ernstig.

JEF : Als ge dan toch voor verpleegster studeert, doe er dan iets aan. Maak dat die vent gekalmeerd is. Want zijn krijgersdans begint op mijn zenuwen te werken.

LEONIE : Alsof dat alles is dat op uw zenuwen werkt.

GOEDELE : *(klopt Hilaire op de rug)* Gaat het?

HILAIRE : Hh... Hdrinken!...

GOEDELE : Tong verbrand?

HILAIRE : Dhe s...haus!

GOEDELE : Slecht?

HILAIRE : H...h...hheet!

SYLVIE : *(met glas water)* Hier, drink maar eens.

(Hilaire drinkt het glas water in één teug leeg.)

GOEDELE : Gaat het beter? Was die saus dan zo heet? Dat lijkt toch koude mayonaise.

HILAIRE : *(Gaat aan de tafel zitten. Opgewekt:)* Pikante-heet! Mare... heerlijk!

SYLVIE : Iets waarvan ge zo van te keer gaat kunt ge toch moeilijk heerlijk vinden.

HILAIRE : Ikke alles heerlijk vinde, juvrouw. Ikke alles bekijke door roze bril.

SYLVIE : Ik zie het, ja.

ANGELE : *(op met Philipke, tot Henk en Charlotte)* Mag ik eens door mannekens. *(tot Jef)* Zijn mijn frieten klaar, Jef? Zeg, ik ben van gedacht veranderd. Ons Philipke wil geen stoofvlees, eh Philipke?

PHILIPKE : *(Schudt "nee". Gaat naar de tijdschriften en haalt ze door elkaar.)*

ANGELE : En 't bazeke heeft gelijk want 't is eigenlijk te warm voor stoofvlees. Ik ga iets kouds nemen.

JEF : Dus, geen stoofvlees?

ANGELE : Nee, liever niet.

JEF : *(Kapt potjes stoofvlees terug in de ketel.)* Geen stoofvlees voor Angèle.

ANGELE : Laat eens kijken, hoe ziet de tomaterevettetjes er uit vandaag. Doe dat hoedje er eens af, Jef.

JEF : Dat hoedje er af?

ANGELE : Ja, dan kan ik zien wat er van binnen inzit. *(zonder opkijken)* Philipke, overal afblijven, eh jongen.

JEF : *(zet tomaterevettetjes op de toog en neemt het hoedje er af)* Daar zitten garnalen in met mayonaise.

ANGELE : Dat weet ik. Maar ik zie niet hoeveel mayonaise en hoeveel garnaal. *(zonder opkijken)* Philipke, handjes op de rug, eh jongen.

(Philipke kijkt even op en gaat dan van de plant in de hoek blaadjes aftrekken.)

JEF : Leonie! Hoeveel garnalen doet gij in een tomaterevettetjes?

LEONIE : Dat weet ik niet.

JEF : Jamaar, de klanten moeten toch weten hoeveel garnalen in onze tomaterevettetjes zitten. *(tot Angèle)* 'k Zal een lepeltje geven en dan kunt ge ze eens tellen, Angèleke. *(legt lepeltje bij de tomaterevettetjes)*

ANGELE : *(keurt de tomaterevettetjes)* Mm! Die ziet er nogal waterachtig uit. Nee, liever geen tomaterevettetjes vandaag. *(zonder opkijken)* Philip! Nergens aankomen, eh jongen! Laat eens zien. Wat ligt er op de koude schotels?

(Philipke verzamelt de spijsskaarten en legt ze op een barkruk.)

JEF : *(korzelig)* Zalm of hesp. Enne, Philipke komt wel ergens aan.

ANGELE : *(zonder opkijken)* Philip!... *(tot Jef)* Is die hesp nog wel goed?

(Philipke werpt de boekjes op de de grond.)

JEF : Wat zou daar niet goed aan zijn?

ANGELE : Ik weet het niet. De kleur staat me niet aan.

JEF : O, de kleur staat u niet aan!

ANGELE : Ik heb daarstraks bij de beenhouwer verse hesp gekocht. (*Vist pakje hesp uit haar boodschappentas.*) Kijk eens, die ziet er toch mooier uit van kleur. Kunt ge misschien vier koude schotels maken met deze hesp er op? Ik heb er 104 frank voor betaald. Als ge 100 frank van uw prijs afdoet is 't ook goed.

JEF : (*Neemt koude schotel met hesp uit toog.*) Maar een kleur is hier geen probleem, hoor Angèleke. Hier kunt ge de hesp in alle kleuren krijgen. (*Opent doos ecoline. Neemt bij elke vermelde kleur het betreffende potje ecoline.*) Hoe wilt ge uw hesp? Groen? Purper? Blauw? Of nee. Weet ge wat? We nemen de laatste nieuwe modekleur: van dat warm okergetint-oranje.

LEONIE : Kalm Jef!

JEF : Ik ben kalm. De klant vraagt alleen een ander kleurtje voor de hesp. Hier zie, Angèleke, (*Giet oranje ecoline over hesp.*) een schitterend modekleurtje voor uw hesp. Pasteloranje. De allernieuwste creatie van frituur Jef. Wat denkt ge daarvan? (*Angèle is verbaasd*) Niet goed? Ge had liever rood, zeker. Van dat heel vers bloedrood. (*neemt rode ecoline*) Niet panikeren. Bij frituur Jef is de klant koning. Elke kleur van hesp kan geleverd worden. (*giet rode ecoline over hesp*) Beter zo? En hoeveel wilt ge er zo? Vier? (*Neemt nog drie koude schotels uit de toog.*)

ANGELE : Euh... Geef me maar twee bakjes stoofvlees. (*Merkt dat Philipke met de tijdschriften rommelt. Gaat naar Philipke toe.*) Zonder laurierbladen! (*tot Philipke*) Maar jongen toch. Wat doet ge allemaal. En gij zijt anders zo braaf. Leg die boekjes terug. Hoeveel is 't voor mij, Leonie?

LEONIE : 390 frank, Angèle.

ANGELE : (*Tot Philipke terwijl ze zelf de boekjes terug legt*) Leg die boekjes terug of die mijnheer gaat kwaad worden.

JEF : Ikke? Kwaad worden? Maar nee!... Leonie! Geef me die natte handdoek eens.

(*Leonie overhandigt Jef een natte handdoek. Jef bindt de natte handdoek als een Rambo om zijn voorhoofd.*)

LEONIE : Waar is dat goed voor?

JEF : Ik moet afkoelen, of ik ontplof. (*Klauwt met volle hand in de pot stoofvlees, onderzoekt elke handvol op de aanwezigheid van laurierbladen en vult twee potjes met het gekeurde vlees.*) En zeggen dat ik frituuruitbater geworden ben omdat ik mijn eigen baas wou zijn! 'k Had beter voor een baas gaan werken. Iedere klant is hier een baas, verdomme! Voor iedereen die hier binnenkomt moet ik springen!

GOEDELE : Mag ik de rekening, asjeblijft!

JEF : Lap! Weeral een baas die roept!

(*Henk geeft het pakje friet aan Charlotte en rolt een sigaret. Staat dan op en gaat de frituur binnen. Inmiddels:*)

ANGELE : (*betaalt*) Kom Philipke. We gaan frietjes eten. (*Philipke blijft lezen*) Philipke! Dat stripverhaal kunt ge thuis ook lezen, kom. (*scheurt blad uit het tijdschrift*)

JEF : Dat is toch dat blad niet waarin ik nog een reportage over frietvet moest lezen?

(*Henk neemt de staande asbak aan de toog mee naar buiten. Gaat weer in de deuropening zitten. Inmiddels:*)

ANGELE : Ja, hierachter staat iets over frietvet. Ba, gij zult wel een ander boekske kunnen kopen, he Jef. Gij hebt toch geld genoeg. Kom Philipke. (*Angèle en Philipke af.*)

HILAIRE : (*Enthousiast:*) Gij boekske wille koop bij Hilaire, chef? (*krabbelt terug*) Nee, nogge niet, zeker? Nog eerst kwaad moete maak.

JEF : Maar nu gaat het te ver! (*stevent naar de goedendag*) De vranke Hollander! Wat denkt die wel! Zo maar mijn staande asbak mee buiten nemen! Ik kegel ze buiten, verdomme! Ze zullen aan den lijve ondervinden hoe een Vlaming de Guldensporenslag wint!

SYLVIE : (*Is Jef te vlug af, verbergt de goedendag achter haar rug.*) Nee vader, dit niet.

JEF : (*stevent naar toog*) Het zal hun beste dag niet zijn! Die Hollandse punkers denken dat ze alles mogen! Maar niet bij de Jef! Niet bij de Jef! (*neemt kom gehaktballen*) Want ik kegel ze buiten! De Hollandse

keeskoppen! Buiten!

(Jef kegelt woedend de gehaktballen door de frituur. Hilaire en Goedele duiken weg.)

LEONIE : Niet met de gehaktballen, Jef!

JEF : Ik gooi waarmee ik wil! *(naar ingang)* Buiten! Lelijke punkers!

HILAIRE : Maar chef, zij al buiten zijn!

JEF : *(In de deuropening gooit hij donkerbruine speelgoedballen, die van ver op gehaktballen lijken, over de hoofden van Hans en Charlotte de zaal in.)*
Maak dat ge weg komt! Verdomme! Ellendelingen! Onder mijn ogen uit!
(enz., Henk en Charlotte lopen weg.)

2° BEDRIJF

(De gordijn voor de inkom is dicht. Jef zit op een stoel voor de toog met de voeten in voetbad, een ijszak op het hoofd. Sylvie spoelt zijn voeten. Leonie houdt zijn hand vast. Goedele leest in een studieboek. Hilaire hangt tegen de toog.)

JEF : Hoe durven ze 't?

SYLVIE : Rustig vader!

JEF : De smerige Hollanders!

LEONIE : Kalm Jef!

JEF : Mijn deurgat blokkeren en dan er mijn staande asbak nog bijzetten!

GOEDELE : Hier staat het. *(leest uit boek)* Voor ongecontroleerde agressie kan de RET-methode toegepast worden.

JEF : Red, red! Er valt niets meer te redden! Ze zijn met acht vorkjes weg.

GOEDELE : RET met een T vanachter, van Rationeel Emotieve Therapie.

JEF : Krijg ik daarmee mijn vorkjes terug?

SYLVIE : Het is een methode om uw temperament bij te werken, vader.

JEF : Ik moet niet bijgewerkt worden. Mijn klanten moeten bijgewerkt worden.

GOEDELE : *(leest)* De RET-methode is gebaseerd op een idee van de slaaf en filosoof Epicetus, die leefde in de 12 eeuw na Christus.

JEF : Dat zal niet helpen. Ik zit met klanten van de 20ste eeuw.

GOEDELE : Epicetus schreef : "Mensen raken niet van streek door de dingen zelf maar door de manier waarop ze er tegenaan kijken."

HILAIRE : Hela! Die Epicetus geen onnozel manneke zijn!

GOEDELE : Eerste vraag die men aan de patiënt moet stellen: Wat is er feitelijk gebeurd?

JEF : *(staat recht)* Hebben jullie dan begot niet gezien wat er gebeurd is? *(stamp in het voetbad en plenst Leonie en Sylvie nat. De ijszak valt van zijn hoofd.)* Die rotzakken van Hollanders, die punkers met hun haar in de rode menie... Met acht vorkjes zijn ze weg! Acht vorkjes aan een frank per stuk! En ze hebben me voor vijf frank in 't zak gezet... met hun stomme gulden! En dan gaan ze nog op mijn dorpel zitten met hun getatoueed gat!

LEONIE : Kom, ga op uw ongeschonden gat zitten en blijf kalm.

JEF : *(gaat zitten)* Met MIJN staande asbak! Ge moet maar durven!

LEONIE : Ik zal nog wat meer zout in het voetbad doen. Misschien betert het dan. *(Haalt het zoutvat waarmee de frieten gezouten worden en strooit daarmee zout in het voetbad. Terwijl:)*

JEF : Zet dan de frituur maar vol voetbaden, voor de klanten. 't Zijn zij die moeten beteren. Zij doen een mens de duivel aan met hun stoofvlees zonder laurierbladen, met hun tomate-crevettes zonder tomate, hun halve biefstukken en *(imiteert Hollands)* vijfenveertig frietreepjes. *(Staat recht en stamp in het voetbad, waardoor Leonie en Sylvie weer natgeplens worden.)* 't Zijn verdomme de klanten die mij zot maken! *(Stapt plensend uit het voetbad en orakelt verder terwijl hij briesend rondloopt)* Niets is nog naar hun zin. Te weinig crevettes in de tomate-crevettes, te veel laurierbladen in het stoofvlees... Zelfs de kleur van hesp staat hun niet aan. Draai uw nikkel

maar af! Werk maar! Zweet maar! Ze zullen er wel voor zorgen dat ge niets verdient en uw marchandise in de vuilnisbak kunt kieperen!

(Leonie en Sylvie leiden Jef terug naar de stoel.)

SYLVIE : Ga rustig zitten, vader.

GOEDELE : Dit is duidelijk een geval van negatieve territoriale invasie.

JEF : Een invasie, ja, van onbeschofte klanten... Van snotneuzen die mijn frituur overhoop zetten... Van wriemelaars die met hun handen aan mijn dochter willen zitten. Van... van... ellendige, rotzakken van klanten.

SYLVIE : *(tot Goedele)* Wat is daaraan te doen?

JEF : Stuur ze allemaal naar 't verbeteringsgesticht.

GOEDELE : Het handboek raadt aan om met de situatie iets positiefs te doen. Uw vader zou *(leest)* de sfeer dermate moeten beïnvloeden, zodat hij er een goed gevoel aan overhoudt.

JEF : Aan 't uitschot dat hier binnenkomt is geen goed gevoel aan over te houden. Die wringen u uit als een citroen. De laatste druppel enthousiasme knippen ze er uit. *(Staat recht. Leonie en Sylvie deinzen achteruit.)* Met hun gekoeionneer... hun stomme bestellingen... hun noten op hun zang... *(gaat zitten)*

(Sylvie en Leonie komen opgelucht weer naderbij.)

GOEDELE : Het zou wel eens aan uw stemming kunnen liggen. Bij opgewekte stemming valt iets mee. Maar bij sombere neerslachtige stemming valt een zelfde situatie tegen.

JEF : *(Jef stampet in het voetbad, zodat Sylvie en Leonie weer eens natgeplenst worden.)* Gij moet mij de les niet spellen, gij! Gij hebt nog nooit achter een toog gestaan!

HILAIRE : *(danst naar Jef)* Ikke wete watte met de chef aan de hand. De optimisme van de chef een klein beetje verongelukt zijn. Hij niet meer vrolijk kunne zijn.

JEF : Daar zie! Zwarte krijger heeft zijn goden geraadpleegd!

GOEDELE : Maar wat Zwarte Krijger zegt is waar. Wat jij mankeert is een optimistische kijk op de zaken: een zonnige interpretatie van de toestanden.

LEONIE : De juffrouw heeft gelijk, Jef. In plaats van u op te boeien zoudt ge beter alles wat lichter opnemen.

JEF : Lichter opnemen? (Staat op. Leonie en Sylvie stuiven weg.) Lichter opnemen? En mijn dochter laten verleiden door die zwoele portrettrekker die halve biefstukken vreet, zeker? Of ze in de armen laten vallen van een onderwijzer met een pruts-preeke!

HILAIRE : (*Staat achter Jef, duwt hem op de stoel.*) Gij u blaze te veel op, chef. Gij dikke ballon zijn. Gij doodongelukkig blijve azze gij gene plezante kadee wordt zoals ikke. Ikke altijd lache. Ikke altijd danse. Ikke altijd plezier hebbe. Ikke het leve door roze bril bekijke.

GOEDELE : Dat is het! Dat zoudt ge moeten doen: het leven door een roze bril bekijken, zodat het er allemaal prettiger en rooskleuriger uitziet.

JEF : Alsof een roze bril daar wat kan aan doen.

HILAIRE : Gij mijne bril opzette. Gij zulle zien met roze bril alles veel mooier zijn. (*Zet zijn bril op Jefs neus.*) Wel?

(*korte stilte*)

LEONIE : Wat ziet ge?

(*korte stilte*)

JEF : Mijn frituur ziet er gezelliger uit. Dat roze licht vervaagt de details; alles lijkt... minder scherp, zachter. Leonie, die wrat op uw neus is weg.

LEONIE : Serieus? Hoe zie ik er uit zonder wrat?

JEF : ... Knapper... en jonger. En ge zijt geen bleekscheet meer. Ge ziet bruin.

LEONIE : 'k Heb al zo dikwijls gevraagd om naar de zonnebank te mogen gaan. Maar ik mocht nooit.

JEF : Moet ge toch eens doen. Ge zijt een heel ander. Zo exotisch... zo anders.

LEONIE : Gij ziet er ook tien jaar jonger uit met dat brilletje. Net een filmster.

JEF : Serieus?... Op wie gelijk ik dan?

HILAIRE : Azze gij zoude lache zoals de Mona Liza, gij juste Eddy Wally zijn.

SYLVIE : Ja vader! Zet een glimlach op en dan zijt ge net Eddy Wally die terugkomt uit Amerika.

JEF : Och gij!

SYLVIE : *(grijpt zoutvat en gebruikt het als micro)* Dames en Heren. Hier is dan mister Eddy Wally, die net terugkomt uit Amerika. En vertel eens, Eddy, hoe was het in Amerika? *(houdt zoutvat voor Jefs mond)*

JEF : *(imiteert Eddy Wally)* Geweldig!

SYLVIE : Hoe heeft het Amerikaans publiek u ontvangen?

JEF : Formidabel!

SYLVIE : Ge hebt heel Amerika kunnen doorkruisen. Hoe was die ervaring?

JEF : Fantastisch!

SYLVIE : Welk succesnummer van u hebben de Amerikanen het meest geapprecieerd?

JEF : Al mijn nummers werden op een daverend applaus onthaald. Formidabel! Geweldig! De Amerikanen waren een fantastisch publiek.

SYLVIE : Was er een nummer waarvoor ze luider applaudisseerden?

JEF : Ja natuurlijk, voor mijn... bestseller.

SYLVIE : En welk is uw bestseller, mijnheer Wally?

JEF : Mijn bestseller?... Mijn bestseller is deze:

(Angèle arriveert per fiets, ze vindt de gehaktballen op de stoep, ruikt er aan en werpt ze weer weg. Jef neemt het zoutvat en zingt op de wijze van "Als

marktkramer ben ik geboren". Op de achtergrond wiegen Goedele en Leonie arm in arm mee op het ritme. Hilaire neemt de frietteems en tokkelt er op als op een gitaar.)

JEF : *(zingt)* "Als frietbakker ben ik geboren.
Als frietbakker blijf ik bestaan.
En als ik mijn stem maar laat horen
Dan komen de mensen naar mijn zaak!
Als frietbakker ben ik geboren,
Als frietbakker blijf ik bestaan.
M'n hart zal voor altijd behoren
aan de mensen, mijn friet en mijn zaak!

(Allen applaudisseren. Jef neemt het applaus in ontvangst.)

ANGELE : *(roept aan inkom)* Hé! Wordt hier nog friet gebakken of hebt ge al genoeg verdiend!

JEF : Akkerdje, hier sta ik de charmezanger uit te hangen en er staat volk voor de deur. Kom mannekens, de frituur moet open. Sylvieke wilt gij dat voetbad wegdoen, mijn kindje? Leonieke, mijn knapperig bruingebakken kiekske, is het frietvet heet? En gij daar, vinnige rap-danser, hebt gij zin om een cent bij te verdienen?

(Sylvie af met voetbad.)

HILAIRE : Cente verdiene, ikke heel graag doen, chef. Watte gij wil ikke doe vore vijfhonderd frank per uur?

JEF : Voor vijfhonderd frank per uur?! Daarvoor moogt ge de afwas doen, het frietvet zuiveren, de frituur proper maken, de stoep vegen en de ruiten wassen... binnen het uur.

HILAIRE : Binnen het uur!

JEF : Iemand die rap kan dansen, zal toch ook wel rap kunnen werken, zeker?

HILAIRE : Komde in orde, chef. *(schept dansend orde in de frituur)*

GOEDELE : En kan ik de rekening betalen?

JEF : Gij moet niets betalen, meisje. Gij zijt de vriendelijkheid zelve geweest.

En daar is de Jef gevoelig aan, hoe bars die soms ook overkomt.

GOEDELE : Dank u en...graag gedaan. Ik hoop dat ik u kon helpen.

JEF : Michael Jackson! Doe de deur eens los, zodat de juffrouw buiten kan.

HILAIRE : Tot uw orders, chef!

(Hilaire opent "moon-walk"-dansend de deur. Goedele af. Angèle binnen. Hilaire werkt nadien dansend voort.)

ANGELE : Amaai! Hier hebben ze ook al een gastarbeider in dienst. Weeral ene die in 't zwart werkt, zeker?

JEF : Daar kunt ge moeilijk een witte van maken, eh Angèle. En waarmee kan ik u helpen? Een frietje?

ANGELE : Nee. Onze Gust is vroeger thuis gekomen van zijn werk en moet een grote friet met mayonaise hebben en een portie mosselen. *(Zet kookpot met deksel op de toog.)*

JEF : *(tot Leonie)* Voor Angèle een grote friet, schatje. *(fluit op Hilaire, vriendelijk)* Maak eens een portie mosselen klaar voor Angèle.

HILAIRE : Mossele? Oh chef! Ikke niete weet hoe mossele klaarmaak.

JEF : Sylvie is nog in de keuken. Zij zal het u wel leren.

HILAIRE : Juvrouw Zylvie in de keuken? Alleen? Zij mij daar lere mossele klaarmaak? O yeah! *(Draagt de kom als een volleerd kelner op de vingertoppen boven zijn hoofd, neemt zijn rugzakje mee en danst af via privaatdeur, terwijl hij het kinderrimpje zingt)* " Kende gij de mosselman, de mosselman, de mosselman. Kende gij de mosselman, de man van China en Japan." *(af.)*

ANGELE : Betrouwt gij dat, uw dochter alleen met een neger in de keuken?

JEF : Nu ja, als er een kleine van voortkomt zal er tenminste aan te zien zijn wie de vader is, eh Angèle. Van Philipke zijn we daar niet zeker van.

LEONIE : Jef!

ANGELE : De fotograaf is de vader van ons Philipke. Daar ben IK zeker van.

Ook al zegt ons Marie-Louise dat ze de vader niet kent. Ze zal me nooit kunnen wijsmaken dat ze het niet weet.

JEF : Een kat die met haar kop in de vuilnisbak zit kan niet weten welke kater aan 't werk is, eh Angèle.

LEONIE : Jef!

ANGELE : Zie maar dat ge uw kat in 't oog houdt. Want die dochter van u weet ook al goed hoe ze de mannen kan opjutten. Eergisteren zag ik ze bij Charel, de politieman met haar gat draaien. En als ge 't mij vraagt, zo'n stommerik zou ik nooit in de familie willen. Verleden week zag ik haar met meester Marc een flirtje opstarten. En van de portrettrekker is ze ook niet vies. En die neger zal ook wel in haar smaak vallen. Zwarte mannekens zijn naar 't schijnt interessant geschapen. En die ge hier rondlopen hebt ziet er een rappe uit. Ge zoudt ze beter de stoep laten kuisen. 't Ligt daar vol gehaktballen. Er zullen weer wel beestjes in gezeten hebben. Ze daar laten liggen is ook geen reclame voor uw winkel.

JEF : Och heeft er weer iemand zijn gehaktballetjes niet opgekregen. 't Is hier altijd hetzelfde. Onze gehaktballetjes zien er zo smakelijk uit, dat ze er altijd te veel bestellen

LEONIE : *(tot Jef)* Zou dat waar zijn van onze Sylvie?

JEF : Bijlange niet. Wat Angèle vertelt is niet compleet. Er mankeert iets aan.

ANGELE : Aan wat ik vertel mankeert niets. Dat is de zuivere waarheid.

JEF : Toch is er iets tekort. En weet ge wat? Ik zal het eens demonstreren. *(stopt zak zout achter de rug, gaat naar Angèle en strooit een kilo zout over haar hoofd.)* Bij Angèle moet altijd een korreltje zout bij. Nietwaar, meisje? *(lacht)*

ANGELE : *(Perplex:)* Ik vind dat niet plezant.

JEF : Ik wel! *(lacht zich een kriek)*

ANGELE : Is het omdat ge zo'n onnozel brilletje draagt dat ge denkt dat ge u zo lollig moet gedragen?

JEF : Ja, Angèleke. Want met zo'n brilletje ziet er alles anders uit, zo zacht

zo baby-poepe-rozig! En gij, Angèle, (*stapt begerig naar Angèle, Angèle wijkt achteruit*) gij ziet er schattig uit. Uw rimpels zijn weg. De wallen onder uw ogen zijn weg. En die nieuwe haarkleur staat u schitterend. O Angèle. ... Uw nieuwe look maakt me poëtisch! (*zingt à la Eddy Wally*) "Chérie, chérie. (*snokt Angèle tegen zich aan en danst met haar*) Dans met mij de Tango d'amore. Chérie, chérie, want we zijn voor elkander geboren. Chérie, chérie, blijf bij mij de hele nacht. Chérie, oh mijn chérie, slechts op jou heb ik gewacht."

ANGELE : (*wringt zich uit Jef's armen*) Zot!

LEONIE : (*Opent privaatdeur en roept bitsig*) Hoe zit het daarbinnen, duurt het nog lang?

HILAIRE : (*van achter de coulissen*) Momenteke, zijn just klaar gekome!

LEONIE : (*bang*) Klaar gekomen?!

SYLVIE : Hij komt er aan.

LEONIE : (*bang*) Waar komt hij aan?

HILAIRE : (*Op met dampende pot mosselen, die hij voortdurend opschudt.*) Mossele koke plezant zijn, chef. Ik graag schudde mette mossele.

(*Hilaire zingt "Dynamite" van Mud ,geeft met het opschudden van de mosselen het ritme aan en danst er een show-dans bij à la "Mud", waarin Jef hem bijtreedt.*)

ANGELE : (*opent boodschappentas*) Zet ze hier maar in, onnozelaar.

SYLVIE : (*met deksel van de kookpot in de deuropening*) Hilaire! Ge hebt het deksel vergeten!

(*Hilaire kijkt om terwijl hij met de mosselen ritmisch blijft schudden. Daardoor heeft hij geen richtingcontrole meer en schudt hij de mosselen over Angèle en in de boodschappentas.*)

ANGELE : (*walgt*) Ei! Die ajuin!

HILAIRE : (*plukt ajuin uit Angèles haren*) 't lzze gij gene ajuin luste, madame? Ajuin anders heel goed zijn voor de koerse van de bloed en voor de... brt, brt, brt.

JEF : (*Helpt lachend Angèle "plukken".*) De prei en de selder moogt ge laten hangen, Hilaire. Die neemt ze wel mee. 't Is alleen tegen ajuin en laurierblaadjes dat ze niet tegen kan.

(*Sylvie snelt ter hulp.*)

LEONIE : (*Heeft inmiddels de friet met mayonaise voor Angèle ingepakt.*) Hier is uw friet, Angèle. En omdat die mannen toch geen beleefdheid kennen, zal ik me maar in de plaats van die ongelikte beren verontschuldigen. Deze friet moet ge niet betalen. Dat is gratis, voor het ongemak. En als ge kosten hebt van de kuiserij, brengt ge ze maar binnen. Die betalen wij wel.

ANGELE : (*Neemt zak frieten aan.*) Hoe hier volk wil blijven komen begrijp ik niet, Leonie! Hier is de klant alles behalve koning. Bestel hier iets en ge hebt met de Jef gegarandeerd binnen de vijf minuten ambras. En als ge dan nog meekreeg wat ge besteld hebt! Maar mijnheer geeft gewoon mee wat hij graag kwijt is. Laatst vroeg ik een lookworst zonder look en ik kwam thuis met ene met look. Verleden week, vroeg ik drie curryworsten en ik had er vier.

LEONIE : En hebt ge er vier moeten betalen?

ANGELE : Nee drie. Daarstraks vroeg ik stoofvlees zonder laurierbladen en er zaten nog wel laurierbladen in. Vraagt ge mayonaise krijgt ge ketchup. Vraagt ge pickles krijgt ge pitasaus. Op deze friet is toch wel mayonaise, zeker? (*Opent frietzak en kijkt er in.*)

JEF : (*Duwt de zak tegen Angèle's neus.*) Nee, pickles! (*Lacht uitbundig als hij merkt dat Angèles gelaat vol mayonaise hangt.*)

ANGELE : Dat doet de deur dicht! (*Grist handdoek van Leonie's schort en veegt haar gezicht schoon*) Nu is 't genoeg! Gij hebt mij voor het laatst gezien! Hier zet ik nooit nog een voet binnen! Ik haal mijn frieten voortaan bij de Willy! Die is tenminste vriendelijk. (*Duwt vuile handdoek in Leonies handen.*) Saluut! Wat denkt die wel! Dat ik met mijn voeten laat spelen!... (*gaat met boodschappentas uit de frituur*)

JEF : (*zingt*) "Daar gaat ze, en zoveel schoonheid heb ik nooit gezien."

LEONIE : Daar kan ik niet om lachen, Jef! Angèle was onze beste klant.

JEF : Maar de lastigste ook, eh Leonie? (*gaat naar aquarium*)

LEONIE : Ze kocht veel friet. En van haar vernamen we tenminste nog eens iets. Of hebt ge niet gehoord wat ze allemaal over onze Sylvie zei?

SYLVIE : Over mij? Och, Angèle zal wel weer overdreven hebben. Wat die zegt moet ge altijd met een korreltje zout nemen.

JEF : 'k Heb er daarstraks een kilo zout over gekapt. Maar 't helpt niet. Ze overdrijft nog! (*voedert zijn vissen*)

LEONIE : Gij overdrijft ook. De manier waarop gij Angèle behandelde was alles behalve commercieel. Of denkt gij misschien dat ze terugkomt om met u te dansen?

SYLVIE : Dansen? Heeft vader met Angèle gedanst?

LEONIE : Ja, met Angèle. Met mij niet! Met mij danst hij al jaren niet meer. Hij weet dat ik dolgraag dans, maar met ander vrouwvolk dansen vindt hij plezanter.

HILAIRE : Gij togge niete jaloers zijn, madame Leonie?

LEONIE : Ik? Toch op Angel-frikadel niet, zeker!

ANGELE : (*Heeft een gehaktbal opgeraapt en werpt die door de frituur.*)
Smeerlap! (*af met fiets*)

HILAIRE : (*Springt en onderschept tijdens - als een volleerd keeper - de gehaktbal.*) Hebbes!

JEF : Sapristie! Van zo'n onderschepte bal sta ik PFAFF! Dat was nogal een reflex. Gij zijt onverwachte situaties de baas. Gij zoudt een frituur kunnen uitbaten. Hebt ge dat gezien, Sylvie? Knap gastje, eh, dat negertje?

SYLVIE : Zoudt ge willen dat ik met hem trouw, misschien?

HILAIRE : Ikke uw frituur krijge, en juvrouw Zylvie gratis erbij?

JEF : Eerst het vak leren en dan praten we daar nog wel eens over.

SYLVIE : Vergeet het! (*ruimt boos tafels af*)

JEF : Kunt gij keepen of was dat toeval?

HILAIRE : Ikke keeper geweest bij Kinshasa United.

JEF : Toen ik nog geen frituur had was ik de spits in derde provinciale. En een goede! Er ging haast geen match voorbij of ik had een goal gemaakt.

HILAIRE : Pf! Gij alleen maar geluk gehad ikke ni in de goal gestaan.

JEF : Kom me niet vertellen dat gij mijn keiharde knallers zoudt onderschept hebben.

HILAIRE : Dadde voor mij kinderspelleke zijn. Ikke alles onderscheppe.

JEF : Bluffer!

HILAIRE : Gij toch gezien dadde frikadelleke van Angelleke. Ikke togge gepakt!

JEF : Ja, maar Angèle heeft geen conditie. Die stempelt.

HILAIRE : En gij? Gij force-bollen, chef?

JEF : Al eens een frituurbaas gezien zonder biceps? Kilo's en kilo's frieten moeten wij uit het frietvet oplichten en opschudden, zodat ze luchtig en krokant worden. Onze bovenarmspieren zijn formidabel goed ontwikkeld. Een bal die IK werp kunt gij niet tegenhouden!

HILAIRE : Ikke alle balle pakke.

JEF : Maar mijn ballen niet! Kom.

(Jef neemt Hilaire mee naar buiten, op de stoep.)

JEF : *(Zet Hilaire aan de rechterkant.)* Hier is de goal. Voor iedere bal die ge laat gaan werkt ge een uur gratis. Voor iedere bal die ge pakt krijgt ge een consumptiebon.

HILAIRE : Vore ne menu compleet?

JEF : Voor een Cola. Houdt u klaar. *(Raapt een gehaktbal van de stoep op en werpt hem naar Hilaire. Jef fingeert krachtige worp.)* Pak aan!

HILAIRE : *(Vangt de gehaktbal.)* Hebbes.

JEF : Dat was een testballetje. Hier komt een echte.

(Jef werpt een tweede gehaktbal, waarvoor Hilaire hoog moet springen om hem te kunnen vangen.)

HILAIRE : Hebbes!

LEONIE : Nu is hij compleet zot geworden. *(af)*

JEF : En nu een bal met effect! *(Werpt een derde gehaktbal meer naar rechts.)*

HILAIRE : *(Moet van het podium afspringen om die gehaktbal in de vlucht te kunnen opvangen.)* Hebbes!

(Marc op, merkt dat Sylvie alleen in de frituur is, gaat binnen. Jef zoekt een nieuwe gehaktbal en wacht tot Hilaire terug op het podium is.)

MARC : Ik heb erover nagedacht, Sylvie. Ik wil tijdens de grote vakantie in jullie frituur komen werken in plaats van naar de Provence te gaan. Als ik maar dicht bij u kan zijn.

SYLVIE : Doe geen moeite. Wij hebben al een gast en vader vindt het blijikbaar een schitterend idee dat ik ermee trouw.

MARC : Gaat gij trouwen? Maar Sylvie, ik zie u graag.

SYLVIE : Wat zegt gij daar, meester Marc?

MARC : Ik was van plan om het u in romantischer omstandigheden te zeggen, maar nu gij zo rap zijt...

SYLVIE : In welke omstandigheden zoudt ge het dan gezegd hebben?

MARC : Tijdens een van onze wandelingen aan de boorden van een helderblauw meer, onder de frisse platanen van de Provence... of als we met ons tweetjes frieten bakten.

SYLVIE : Toch niet in de frituur! Dan heb ik liever dat ge het in de Provence zegt.

MARC : Maar gij wilde niet mee. En... nu heb ik het al gezegd. Maar 't zal niets uithalen nu gij met jullie nieuwe gast gaat trouwen.

SYLVIE : Maar nee, slimmeke. Als ik trouw is het met u.

MARC: Met mij? Ziet gij mij dan graag?

SYLVIE : *(knikt ja)*

MARC : Oh Sylvie!

(Marc en Sylvie willen elkaar omhelzen en kussen, maar... Charel op via rechts, op het ogenblik dat Jef een derde gehaktbal gooit. Hilaire mist de bal. De gehaktbal komt op Charels buik terecht. Op het ogenblik dat Sylvie en Marc elkaar kussen...)

JEF : *(Imiteert beroemde kreet van Rik De Saedeleer, schudt met zijn achterwerk, valt op de knieën met de armen in de lucht, zoals een blijde voetbalist die een doelpunt maakte:)* "Goal! Goal! Goal! Goal!"

(Marc en Sylvie springen een meter van elkaar vandaan. Leonie op. Marc kijkt op zijn klok en beduidt dat hij naar school moet. Marc af. Onmiddellijk na Charel komen Henk en Charlotte op. Hilaire verdwijnt teleurgesteld en ongemerkt in de zaal.

HENK : Nou zie je het zelf, mijnheer de agent. Die man gooit heus wel met gehaktballen.

JEF : Mijn vorkjes! Ze brengen mijn vorkjes terug!

CHARLOTTE : Die vent hoort in een gekkenhuis!

CHAREL : Deze punkers hier zeggen dat gij hen aangevallen hebt, Jef. Is dat waar?

JEF : Met wat Hollanders zeggen moet ge oppassen, eh Charel. Tegen friet zeggen ze ook botweg patat.

HENK : U hoeft het helemaal niet op een andere boeg te gooien. Dit is geen taalkwestie.

CHARLOTTE : Nee, dit is een gehaktballenkwestie. En kijk. De bewijzen liggen hier nog. Met deze vieze dingen gooide ie zo *(werpt (gehakt)bal in de*

zaal) naar ons hoofd.

HILAIRE : *(vangt in de zaal Charlottes worp op)* Hebbes! *(gaat dat de frituur binnen en bedient zich met een glas Cola. Inmiddels)*

HENK : Dat zijn toestanden die wij niet dulden. Als wij in Nederland gemolesteerd worden roepen wij daar meteen de politie bij.

CHAREL : En wat doet jullie politie dan?

CHARLOTTE : Nou die noteert gewoon de feiten in zijn notitieboekje.

CHAREL : Dan moet ik dat ook opschrijven, bedoelt ge. Zo gewoon is dat niet, hoor meisje. Ik heb mijn boekje niet bij. Hebt ge voor mij een stukje papier, Jef?

JEF : Ge gaat daar toch geen papier aan vuil maken, Charel!

CHAREL : Een stukje inpakpapier waarop wat frietvet gemorst is, is ook goed.

JEF : En wat gaat ge opschrijven? Dat ik die Hollanders gemolesteerd heb?

CHAREL : Nee, want dat kan ik niet schrijven.

CHARLOTTE : Noteer maar dat wij, vreedzame Nederlandse toeristen, door die man met gehaktballen bekogeld werden.

HENK : Schandelijk was het! Charlotte en ik vonden het gewoonweg ongehoord! In andere landen worden toeristen tenminste hartelijk onthaald... enthousiast... ja, bijna feestelijk!

JEF : Ik heb ze feestelijk onthaald. Alleen is mijn confetti nogal groot uitgevallen. Kom Charel, kom binnen een pintje drinken. Of blijft ge hier liever staan dorst lijden voor een proces verbaal dat toch geklasseerd wordt.

HENK : Dat is je reinste omkoperij!

CHAREL : Omkoperij?! Hela, hela! Ik KOOP niets! Ik KRIJG iets. En ziet wat ge zegt, of ik schrijf u op voor smaad aan de wet.

CHARLOTTE : Dus zo ziet in België de vork aan de steel. Wie een agent persoonlijk kent, ontsnapt gewoon aan gerechtelijke vervolgingen?

JEF : En kent ge iemand bij Belgacom hebt ge rapper telefoon. Zo werkt dat hier. Maar... over vorkjes gesproken. Hebt ge de mijne terug bij?

CHARLOTTE : Welke vorkjes?

JEF : Ach zo! Juffrouw Ajuin doet alsof ze van niets weet!

CHARLOTTE : Ik heet niet "ajuin".

JEF : Als jullie tegen mijn fijn gesneden frietjes "patat" mogen zeggen, mag ik tegen een "chalot" "ajuin" zeggen. En hoe zit het met mijn vorken? Geeft ge ze terug of moet Charel opschrijven dat ge ze gestolen hebt?

HENK : Nee maar! Beschuldig je ons van diefstal? Nee maar, dat pikken wij niet!

JEF : Jawel, ge hebt ze wel gepikt. Iets dat ze meenemen zonder betalen is toch gepikt, eh Charel?

CHAREL : Absoluut!

HENK : Maar wij hebben helemaal geen vorken meegenomen.

CHARLOTTE : *(neemt vorkjes uit haar rugzak)* Wil je ons soms een diefstal in de schoenen schuiven om deze banale prikkertjes?

HENK : Je gaat toch niet moeilijk doen om die banale prikkertjes?

JEF : Ach, werkt het zo in Holland? Frietjes die ge moet betalen noemen ze "patat" en vorken die ze meepakken zijn "banale prikkertjes".

CHARLOTTE : *(Werpt de plastic vorkjes in Jefs gezicht.)* Hier zijn je prikkertjes! Rotvent!

HENK : Blijf kalm, Charlotte, of we geraken in nesten.

JEF : Goed gezien, rosse! Kalm blijven en alles rooskleurig zien is de boodschap. En zeker niet agressief worden! Dat heeft een averrechts effect.

CHARLOTTE : Nou wordt ie mooi! Nou wordt ie fraai! Eerst bekogelt hij ons met gehaktballen. Dan bagatelliseert hij de feiten en koopt daarbij de politie om. Daarna beschuldigt hij ons doodleuk van diefstal... En ik zou niet boos

mogen worden!... Pisnijdig ben ik, man! Pisnijdig!

JEF : De deur naar het toilet is naast de toog.

HENK : Kom Charlotte. Je hoeft je niet op te winden. Het heeft geen zin.

CHARLOTTE : *(Heeft een bol kaas uit haar rugzak genomen.)* Ik laat niet met me sollen. Als die stomme Belg gehaktballen naar mijn hoofd mag slingeren, mag ik een bol kaas naar zijn hoofd gooien!

(Charlotte werpt kaasbol naar Jefs hoofd. Jef en Charel bukken.)

HILAIRE : *(vangt de kaasbol op)* Hebbes!

(Henk en Charlotte af.)

CHAREL : Hoho! Daar zit temperament in, in dat Hollands grietje!

JEF : Die roze flamingo was toch niets voor u, zeker?

CHAREL : Ik weet niet.

JEF : Maar Charel toch! Op uw leeftijd!

CHAREL : Een oude bok lust ook wel eens een fris... pintje.

JEF : Kom, ik zal u een pintje geven. Dat hebt ge verdiend.

CHAREL : Straks. Ik moet nog naar het natuurreservaat.

JEF : Gelukzak. Gij hebt toch nogal een beroep, gij! Terwijl ik aan mijn hete frietketels sta te zweten, moogt gij in het natuurreservaat gaan wandelen. Wat moet ge er gaan doen? De populieren tellen?

CHAREL : Nee die heb ik al geteld. Ik moet er feiten gaan vaststellen.

JEF : Is er iets gebeurd?

CHAREL : De vissers hebben in de vijvers een enorme vissterfte geconstateerd en zij hebben klacht ingediend tegen onbekenden

JEF : Beginnen ze nu al vissen te vermoorden ook?

CHAREL : In januari was er een gat in het ijs gekapt en daardoor zijn veel vissen gestorven. Nu moet ik gaan constateren of er inderdaad een gat in het ijs gekapt is.

JEF : Gat? In ijs? Charel, het is lente en twintig graden!

CHAREL : Ja, maar de orders lagen vandaag op mijn bureau.

JEF : En gij gaat dat nu nog constateren.

CHAREL : Ah ja. Orders zijn orders. Allee, tot straks! Hou mijn pintje koud.
(af)

(Walter op met iets dat in een wit servetje gerold is.)

JEF : Daar zie. De Walter! Heeft het half biefstukje gesmaakt?

WALTER : *(Spreekt met de lippen over de tanden.)* Ik kom reclameren.

JEF : *(merkt pakje)* Och. Was uw half biefstukje te hard gebakken. *(Neemt pakje, werpt het in de groencontainer.)* Daarvoor moet ge de bewijzen niet meebrengen, hoor Walter. Ik geloof u op uw woord. Ge weet toch dat wij service leveren. *(Gaat de frituur binnen.)* Leonieke, mijn honneponneke, bak voor onze fotograaf dat ander half biefstukje eens.

LEONIE : Moet ik nu weeral een halve biefsteak bakken. Een pan verhitten, boter bruinen... en dat voor een half biefsteakske! Zo blijven wij onze kost niet verdienen!

JEF : En bak hem "sanglant" deze keer. Zo donzig en rozig, dat hij de indruk krijgt dat hij in frambozenpudding bijt.

(Leonie af. Inmiddels dabt Walter zoekend in de groencontainer. In zijn speuractie werpt hij er regelmatig iets uit: bladen sla, prei, selder, mosselschelpen, eierschalen, aardappelschillen enz.)

HILAIRE : Gij dikwijls controleur van afval krijgje, chef?

JEF : Nee, dat nog niet! En maar goed ook. Want wij, frituurhouders, krijgen al controleurs genoeg over de vloer: een controleur van belastingen, een controleur van de B.T.W.-briefjes, een arbeidsinspectie, een controleur van de accijnzen, een controleur van gezondheid en hygiëne. Dat is al meer dan genoeg.

HILAIRE : Watte die meneer daar dan doen in de vuilnisbak?

JEF : *(naar Walter)* Maar hij is die harde steak toch niet terug uit de vuilnisbak halen, zeker. Ik heb hem toch gezegd dat hij bij mij geen harde bewijzen nodig heeft. Walter! Laat dat liggen, jongen. Dat hebt ge niet nodig.

WALTER:Ik heb dat wel nodig!

JEF : Ik weet dat ons Leonie uw steakske daarstraks wat te hard gebakken heeft. Ze is voor u al een ander aan 't bakken: een malser deze keer. En dat krijgt ge gratis. Kom, laat dat biefstukske liggen.

WALTER : *(spreekt met lippen over de tanden)* Dat is geen biefstuk. Dat is mijn gebit. *(Duikt weer in de vuilnisbak.)*

JEF : Uw gebit? Wat doet dat in mijn container?

WALTER : Gij hebt die daar ingegoid. Dat zat in dat pakje. *(zoekt verder)*

JEF : Dat ge zoekt, vind ik niet erg. Maar doorvoor hoeft ge alles niet op straat te gooien.

(Walter gooit alles uit de container, Jef gooit er alles terug in.)

WALTER : *(Haalt tomaat boven, waaraan het gebit zich a.h.w. "vastgebeten" heeft.)* Hebbes!

JEF : *(lacht)* Zo te zien heeft uw gebit liever rauwkost. Maar kom, ge zijt weer gesteld.

WALTER : Ik ben niet gesteld. Ik heb op uw taaie biefstuk twee tanden van mijn gebit stukgebeten. Dat zult gij moeten vergoeden.

JEF : Maar Walter toch! Daarvoor moet ge u niet opboeien! Kom. We zullen dat eens gauw regelen. *(Neemt Walters gebit. Troont Walter mee in de frituur.)* Leonie! Leonie! *(Opent keukendeur.)* Geef uw gebit eens. *(Af en onmiddellijk weer op met Leonies gebit.)* Hier zie, een ander gebit. Het zal nog lang meegaan, want het is een nieuw van begin dit jaar en er was tien jaar garantie op.

(Leonie op met pannetje gebakken steak.)

WALTER : Maar dat past toch niet.

JEF : Ach ja. Dat is waar. Gij hebt een grote mond, vooral als meisjes wilt verleiden. Alhoewel ge tegenvalt zonder tanden. Ge ziet er minstens twintig jaar ouder uit. Ik had nooit gedacht dat zo'n pronte jongen als gij al met valse onderdelen rondliep. Eigenlijk zijn dat valse verkoopstechnieken, eh Walter? Ik mag mijn biefsteak ook niet als rumpsteak verkopen en mijn Spaanse mosselen ook niet als Zeeuwse mosselen aanbieden. Gij verleidt de meisjes met bedrieglijke reclame! Uw snor is toch wel echt? *(trekt aan Walters snor)*

WALTER : Au!

JEF : En uw haar? *(Heft Walters pruik op. Onder de pruik is Walter kaal.)* Oh Sylvie! Kijk! Kojak!

WALTER : *(Snokt de pruik uit Jefs handen en zet ze scheef terug op zijn hoofd. Stotterend van woede en met de lippen over de tanden)* Gij!... Gij... Sm... Sm...

JEF : *(geeft een gebit aan Walter)* Hier. Doe uw gebit in vooraleer ge iets zegt, anders komt uw "sm" van "smeerlap" er niet door. Hier Leonie. Uw gebit. *(geeft een gebit aan Leonie)*

(Walter en Leonie plaatsen discreet hun gebit in de mond.)

JEF : (tot Sylvie) Hebt ge gezien wat er van de portrettrekker overblijft? Dat Philipke moet in de donkere gemaakt zijn, dat kan niet anders.

(Walter en Leonie draaien zich tegelijkertijd om en spuwen hun gebit uit.)

WALTER : Dat was mijn gebit niet!

(Leonie walgt. Jef heeft doller pret.)

SYLVIE : Hebt ge dat met opzet gedaan, vader?

JEF : *(knikt lachend "ja")*

SYLVIE : Dat ge Walter wilt plagen begrijp ik. Maar ons moeder!...

JEF : Die kan daar immers tegen.

(Leonie en Walter hebben hun gebit opgeraapt. Leonie af via keuken. Walter spoelt zijn gebit af in Hilaire's Cola.)

HILAIRE : Hela! Dadde mijne Cola zijn!

WALTER : *(Heeft zijn gebit weer in. Er ontbreken twee voortanden in het gebit.)* Gij smeerlap!

JEF: Ziet ge wel dat ge dat woord beter kunt uitspreken met uw gebit in.

WALTER : Gij verdomde smeerlap! Dat ge me met mijn gebit belachelijk maakt, tot daar toe! Maar van mijn pruik hadt ge moeten afblijven! Dat is mijn heiligdom, mijn strikt private verhulling van een hypergevoelig trauma. Niemand, maar dan ook niemand mocht weten dat ik kaal was. Ja, zelfs tijdens arbeidsintensive nachten houd ik die pruik op, als ge het wilt weten.

(Leonie op.)

JEF : Dan hebt ge Philipke toch met het licht aan gemaakt!

WALTER : Dat ik als de dorpsstier aanzien wordt kan me niet schelen en ook al is Philipke niet van mij. Daar moogt ge me mee pesten. Dat raakt me niet. Maar met mijn pruik! Daar zijt ge te ver gegaan. Met mijn kaalheid wil ik niet uitgelachen worden! Nooit! Als er gelachen moet worden, lach dan godverdomme met uzelf. *(Grijpt tomaat en drukt die op Jefs neus. P.S. In de tomaat is een clowsneus gemonteerd, zodat de tomaat op Jefs neus blijft hangen. Walter furieus naar ingang. Draait zich daar om:)* Mij ziet ge nooit meer, Jef Patat! Nooit meer! *(af)*

JEF : *(Kijkt naar de tomaat op zijn neus.)* Ik voel me geen Eddy Wally meer.

SYLVIE : Dat zal niet! Ge ziet er uit als Marc Dex.

HILAIRE : *(lachend)* Dadde een echte tomatneus zijn, chef.

JEF : *(naar Leonie)* Willen we eens neuzen-neuzen, moeke?

LEONIE : Doe die tomaat van uw neus, onnozelaar.

JEF : Ge moet u zo kwaad niet maken, Leonie. Het leven is te mooi om met kribbigheid te vergallen.

LEONIE : Gij kunt het leven mooi vinden achter uw roze zonnebrilletje. Gij

wel! Maar Angèle is in haar gat gebeten. De fotograaf is tot in het diepste van zijn ziel gekrenkt. Die Hollanders zijn beledigd. En ik zit opgescheept met een frituur zonder klanten en een paljas van een vent

JEF : Maar nu ben ik goed gezind! Nu bekijk ik alles van de zonnige kant en nu is het nog niet goed! Hebt ge er niet altijd van gedroomd om met zo'n plezante vent getrouwd te zijn?

LEONIE : Nee. En Ja. Soms wel. Maar ik droomde van een lieve plezante en niet van een flauwe plezante die onze klanten buitenkegelt.

JEF : Pft! Die Hollanders waren geen klanten, dat waren passanten. De fotograaf met zijn half biefstukske is maar een halve klant. En Angèle... is een lastige klant.

LEONIE : Behalve om mee te dansen en te flirten. Daarvoor viel ze toch mee?

JEF : Dat was maar eventjes. Ik was goedgeluimd en in een zotte bui.

LEONIE : Ach zo! In een zotte bui! In een zotte bui is dus alles toegestaan? Wie goedgemutst is mag alle regels van wellevendheid aan zijn laars lappen! Wie de clown uithangt mag over de schreef gaan! Goed om weten! *(boos af)*

JEF : *(tot Sylvie)* Zou ze kwaad zijn?

SYLVIE : Wat denkt ge?

HILAIRE : Madame Leonie alleen maar een beetje jaloers gemaakt, chef. Maar dadde gezond zijn. Dadde in de stoof van de liefde keutere. Straks vlam oel... heet zijn.

SYLVIE : Och! We hebben een expert in huis!

JEF : Ja, hè. Hier zie! Hilaire, de expert!

SYLVIE : Hilaire is helemaal geen expert. Moeder is in haar gat gebeten omdat ge met Angèle gedanst hebt en niet met haar. En wat ge met de klanten gedaan hebt was alles behalve netjes. Vooral wat ge met Walter uitgezet hebt vond ik schandalig! Ge hebt hem gekleineerd tot in het diepste van zijn ziel.

JEF : Sylvie, mijn schatje, ge zijt toch niet verliefd op die portrettrekker? Gij kunt er aan iedere vinger tien krijgen. Kies dan toch ene die niet alleen het zout op zijn frieten verdient, maar nog wat kaviaar op zijn boterham: een chirurg of een dokter.

HILAIRE : Een dokter niet goed zijn voor juvrouw Zylvie.

SYLVIE : Maar een zwarte leurder met boekjes wel, zeker? Ge kunt de pot op, want dan trouw ik nog liever met de fotograaf

HILAIRE : Fotograaf ook niet goed zijn voor juvrouw Zylvie.

SYLVIE : En waarmee zou ik volgens mijnheer de expert dan wel moeten trouwen?

HILAIRE : Onderwijzer heel goed zijn voor juvrouw Zylvie.

JEF : Toch met geen onderwijzer zeker.

SYLVIE : (*klaart op*) Ik vind het anders niet zo'n slecht idee.

JEF : Maar meisje toch! Wie met een onderwijzer getrouwd is kan hoogstens twee kinderen grootbrengen. Of denkt ge dat het van de luxe is dat zoveel onderwijzers een spaarkas hebben of in verzekeringen doen. Voor een mondje meer kan er nog geen poepgelei meer af. En ge gaat me toch wel minstens drie kleinkinderen gunnen, zeker? Ook al hebben die gasten veel verlof kunnen ze ter nauwernood voor een week op verlof naar de Provence. En dan nog zuinig, of ze komen niet toe. Met de tent... en met de fiets.

HILAIRE : Onderwijzer voor juvrouw Zylvie beste keuze. Beter dan dokter of fotograaf. Dokters altijd zegge: "Stil blijve ligge, diep ademe. Voilà. De volgende." Fotograaf altijd zegge: "Stil zitte, naar vogeltje kijke. Voilà. Gebeurd." Maar onderwijzer altijd zegge: "Dadde was nie slecht, maar dadde moete we nog eens opnieuw doen."

SYLVIE : Hij heeft gelijk, eh vader? Hilaire is een expert!

(Leonie op via privaatdeur, in punker-kledij, de haren in punker-model, felle lipstick, draagt roze zonnebril. Ze zingt en showdanst op ritmische popsong. Bv. "Take my love" van Good Shape. Sylvie zet zich ontdaan opzij met hand voor de ogen. Hilaire danst mee.)

JEF : (na een poosje) Leonie!... Leonieke... Schatje... Ga u terug omkleden, lieveke. Er gaan klanten binnenkomen en ge moet frietjes bakken.

LEONIE : (*Stopt met dansen. Tot Hilaire*) Met u dansen is een pure happening, mijn zwart bolleke. Ik voelde me exploderen in het vuur van uw ritme. Gij zijt één bundel energie. Gij hebt het echte temperament van een frietenbakker. Blijf hier maar werken... Ik geef 1.000 frank per uur.

JEF : D... d... duizend frank!

LEONIE : (*tot Hilaire*) En als we tussendoor even tijd hebben, gooien we onze remmen nog eens los, eh bolleke?

JEF : Joehoe! Leonieke! Hier staat uw bolleke.

LEONIE : (*poeslief*) Ik zie alles roze, Jefke. Het leven ziet er fantastisch uit, geweldig!... Iets anders aantrekken hoeft toch niet, mijn bolleke. Zo kan ik toch ook achter de toog staan. Als gij plezant zijt mag ik toch ook plezant zijn, zeker!

3° BEDRIJF

(Een week later, eveneens op een donderdag. Het reclamepaneel staat in de frituur. De gordijn voor de inkom is dicht. Jef en Leonie werken achter de toog en dragen beiden een roze zonnebril. Leonie in punker-outfit vult de vleeswaren aan. Angèle staat ongeduldig te wachten voor de inkom van de frituur. Haar fiets staat tegen de etalage. Jef zingt teatraal, Leonie zingt ritmisch. Hun divers ritme haakt ineen)

JEF : JEF : "Als frietbakker ben ik geboren"

LEONIE : "Take my love! Take my love!"

JEF : "Als frietbakker blijf ik bestaan"

LEONIE : "Take my love! Take my love!"

JEF : "En als ik mijn stem maar laat horen"

LEONIE : "Take my love! Take my love!"

JEF : "Dan komen de mensen naar mijn zaak!"

LEONIE : "Take my love, take my love!"

JEF : *(Zingt op de toon van "Als marktkramer ben ik geboren)* Waar is de gesnipperde ajuin, schat?

LEONIE : *(zingt op de toon van "Take my love")* In de ijskast! In de ijskast!

JEF : "En waar zijn de koude schotels?"

LEONIE : "In de keuken! In de keuken!"

(Jef neemt de ajuin uit de ijskast en neuriet. Leonie bakt swingend de frieten voor.)

CHAREL : (op) Is het nog niet open? Potverdorie en ik heb zoveel te bestellen. Seffens ben ik het vergeten.

ANGELE : Ze zullen hun drugs nog aan 't inspuiten zijn.

CHAREL : Drugs?

ANGELE : Wel ja. Hebt ge 't nog niet horen zeggen? 't Schijnt dat Jef en Leonie punkers geworden zijn. Normaal kom ik hier al een week niet meer. De Jef is een halve zot. Vorige week had hij het weer erg. Eerst goot hij van koleire inkt op de koude schotel. Stel u voor: inkt! Daarna kieperde hij mijn portie mosselen zomaar in mijn tas. En toen begon die zot nog met mij te dansen.

CHAREL : Dan moet hij het inderdaad erg zitten gehad hebben.

ANGELE : Dat moet hij nog eens riskeren, zie. Als hij nog één vinger naar mij uitsteekt bijt ik er in. Als 't niet moest kwam ik hier niet meer. Maar 't is vandaag gesloten bij de Willy. Maar ze willen thuis per force frieten. En daarbij, ik zou wel eens willen zien hoe die twee er uit zien als ze gedrogeerd zijn.

CHAREL : Ach, 't zal wel niet waar zijn. De mensen vertellen vanalles. Ze vertellen zelfs dat uw kleinzoon van de fotograaf is en dat is immers ook niet waar.

ANGELE : Dat is wel waar! Ik heb het van meet af aan gezegd: Philipke is

de zoon van de fotograaf. En ik kan het weten. Ik zie zijn snuitje alle dagen. Dat is krek het bakkes van de portrettrekker.

CHAREL : Hoe is het met Marie-Louise? 't Is lang geleden dat ik haar nog gezien heb.

ANGELE : Die laat zich ook niet meer zien. Die blijft altijd maar thuis. Ze sluit zich op, ocharme. Een echte kloosternon is ze geworden. En 't was zo'n pront meisje.

CHAREL : Ja. Dat is waar.

ANGELE : Ze had de portrettrekker moeten dwingen om met haar te trouwen. Ik weet niet waarom ze niet wil toegeven dat hij de vader is. Ze heeft hem toch gaarne gezien. En voor 't geld had ze 't ook niet moeten laten. 't Zijn toch de middenstanders die het zich kunnen permitteren om in Amerika, Afrika en die andere "complimenten" op vakantie te gaan.

CHAREL : Philipke is nu acht jaar, zeker?

ANGELE : Ja, ja. En een bijdehand ventje! Weet ge dat hij al gaat vissen?

CHAREL : Och gij!. Gaat hij vissen? Ik ben ook een visser.

ANGELE : Ja. Ik heb er een visstok voor gekocht. Hij zal verschieten. Hij ging vissen met een zelfgemaakte visstok. Van een bonestaak en een nyldraad die hij uit de voering van mijn 's zondagse jas getrokken had. Slim gastje, ons Philipke. 't Is juist zijn moeder. Dat was ook zo'n slimme. Behalve toen ze in verwachting was. Toen had ze de kans om een rijke middenstandersvrouw te worden. Maar niet willen toegeven dat die fotograaf de vader was, eh! En daar moest ze nu toch niet voor beschaamd zijn. Middenstanders zijn fatsoenlijke mensen. Als ze nu met een luiaard of met een stommerik afgekomen was, ja dan... Ene aan de staat heb ik haar ook altijd afgeraden. "Meisje", zei ik, "kom hier nooit binnen met een staatsbediende, want die hebben twee linkse handen.

CHAREL : Euh... 't Duurt lang vooraleer ze opendoen. Nu ben ik vergeten wat ik moest meebrengen. Ik zal het thuis toch nog eens moeten gaan vragen. *(af)*

JEF : Maar vijf tomate-crevetjes, darling? Zou dat genoeg zijn?

LEONIE : Als er meer tomate-crevetjes nodig zijn zal Hilaire die wel

klaarmaken, sweetheart. Voor die 1.000 frank per uur krijg ik van dat hot chocoatje iets meer gedaan dan gehaktballen en een bolletje kaas keepen. *(zingt)* "Take my love! Take my love!"

JEF : *(kijkt over zijn bril)* Zolang ge dat stuk Kwatta voor die 1.000 frank uw "love" maar niet laat "taken". *(Zet bril op. zingt)* "Als frietbakker ben ik geboren"

LEONIE : *(zingt)* "Take my love! Take my love!"

SYLVIE : (op) Is die komedie hier nu nog niet gedaan?

LEONIE : komedie? Welke komedie?

JEF : Uw moeder en ik zijn gelukkig, kindje. Wij zien alles rooskleurig. Dat is alles. Wij gebruiken de smeuge, roze cocktailsaus van het optimisme.

SYLVIE : Roze cocktailsaus. 't Zal er wel rooskleurig uitzien. Maar realistisch is het niet. Want ge ziet niet eens dat Angèle al voor de deur staat. *(Gaat de gordijn voor de deur wegschuiven.)*

LEONIE : *(kijkt argwanend over bril)* Angèle? *(Zet bril op)* Och Angèle komt terug, schatje. Ik zal de dansmuziek al maar gaan opzetten. *(af)*

ANGELE : *(tot Sylvie)* Het duurt nogal wat vooraleer jullie opendoen.

SYLVIE : Voor reclamaties moet ge binnen zijn, Angèle.

ANGELE : Pft! Uw vader trekt zich daar toch niets van aan. Daar moogt ge tegen zeggen wat ge wilt, die is toch altijd bokkig. Nog geen vriendelijke "goededag" kan er af. Of hij moest veranderd zijn nu hij van die rommel slikt.

JEF : *(met open armen)* Angelleke! Mijn belleke!

ANGELE : Oeioei! Dat moeten zware dingen zijn. *(tot Sylvie)* Wat gebruikt hij?

SYLVIE : *(zet reclamepaneel buiten)* Cocktailsaus.

JEF : Wat mag het zijn, Angelleke? Frietjes zonder zout zeker? En nog iets "zonder"? Het woord "zonder" staat hier wel niet op de prijslijst, maar wij leveren alles wat de klanten vragen: loempias zonder sojascheuten, curryworsten zonder worst, koude schotels zonder schotels. Ge zegt het

maar.

ANGELE : *(uit haar lood geslagen)* Vier frieten zonder zout en drie curryworsten special zonder ajuin.

JEF : En er moet niets op, zeker? Geen pickles, geen mayonaise, geen cocktailsaus?

(De keukengaur gaat open. Er klinkt moderne muziek uit de keuken. Leonie dansend op, gevolgd door een dansende Hilaire. Leonie draagt kommen sla en Hilaire twee kartonnen borden met cocktailsaus op de handpalmen. Ze dansen een korte show-dans.)

ANGELE : *(Roept tijdens de dans)* Er mag overal cocktailsaus op.

(Sylvie verbolgen af. Tijdens het dansen wrijven Leonie en Hilaire met hun neuzen tegen elkaar.)

JEF : *(zet bril af, kwaad)* Leonie! *(zet bril op)*

(Leonie schrikt en kiepert daardoor kommen en sla in de lucht. Sylvie zet de muziek af.)

JEF : Angèleke wil vier frietjes, schatje. *(Zet bril af. neemt de koude schotels van Hilaire over)* En gij, nikker, moet nog 50 kg. mosselen kuisen, 100 kg. patatten schillen en 20 kilo ajuin snipperen. En dat hebben we niet nodig. *(Plakt driest Hilaires wangen tussen de schotels met cocktailsaus.)*

HILAIRE : Dadde wazze tomate-crevettes zonder tomate.

JEF : En nu is het kalfskop in hersensaus. Ju!

(Hilaire af. Leonie bakt frieten. Jef zet de zonnebril weer op en zet een brede glimlach op.)

ANGELE : Zijt ge mijn frieten al aan 't bakken, Leonie?

LEONIE : Wij geven snelle service, eh Angèle. Hier moet ge niet zo lang wachten als bij de Willy.

JEF : *(Werpt curryworsten in het vet.)* Ziezo. Uw curryworstjes liggen ook al te sudderen.

LEONIE : En moest ge u vervelen tijdens het wachten, onze Jef staat altijd klaar om uw wachttijd met een dansje op te vullen. Nietwaar Jef? Hij danst zo graag onze Jef. Vooral met u.

JEF : Tja, met ons Leonie moet ik niet meer dansen. Die houdt meer van dat modern getrappel, met een neger.

ANGELE : Maar ik moet die frieten nu nog niet hebben. Ik...

JEF : Maar dat is waar! Angèle moet eerst Philipke van de school halen.

LEONIE : Dat is geen enkel probleem, hoor Angelleke. Wip om tien na twaalf maar terug binnen en alles zal netjes voor u klaarliggen. En maak u geen zorgen om deze vier porties frieten. Die kappen wij gewoon in de vuilnisbak. *(Kiept de frieten in vuilnisbak.)*

JEF : En die curryworsten ook!

LEONIE : *(Kijkt over bril. Streng)* Die kunnen nog dienen, onnozelaar! *(zet bril op)*

ANGELE : Ge vergeet toch niet overal cocktailsaus op te doen, he?

JEF : Komt in orde, Angelleke. Komt in orde.

LEONIE : Ge moet u niet ongerust maken, meisje, uw bestelling zal pico bello in orde zijn.

ANGELE : Tot seffens dan. *(gaat buiten)*

JEF : *(wuijt haar na)* Daag!

LEONIE : *(wuijt Tot straks!*

JEF : Toch een lief mens, die Angèle, he?

LEONIE : Een goede klant!

JEF : Zo moesten er meer komen.

LEONIE : Absoluut!

JEF : Voor zo'n klanten frieten bakken is een plezier.

LEONIE : Brave klanten, een rappe gast in de keuken... Wat willen we nog meer?

JEF : Het leven is mooi.

(Jef en Leonie werken.)

JEF : "Chérie, chérie"

LEONIE : "Take my love! take my love!"

JEF : "Dans met mij de Tango d'amore."

LEONIE : "Take my love! Take my love!"

JEF : "Chérie, chérie"

(Jef en Leonie werken neuriënd verder. Charel op, l repeteert zichtbaar de bestelling die hij bij Jef moet plaatsen.)

ANGELE : *(tot Charel)* Ze zijn allebei high...

CHAREL : *(steekt zijn hand op als groet)* Hai! *(gaat repeterend de frituur binnen)*

ANGELE : ...maar ze zijn wel vriendelijk. *(hangt boodschappentas aan fiets)*

JEF : Ha! De Charel! Gij hebt van mij nog een pintje te goed.

WALTERCHAREL : Eén friet met mayonaise, één friet met pickles en zonder zout, één friet met ketchup en stoofvlees zonder vlees, één gebakken boulet, zes bitterballen en een potje zure mosselen. Oef!

JEF : Dat zullen we eens in orde brengen. Eén friet met mayonaise, één friet met pickles en zonder zout, één friet met ketchup en stoofvlees zonder vlees. Dat zijn drie frieten waarvan ene zonder zout, ene met mayonaise en ene met ketchup en stoofvleessaus. Dan een gebakken boulet, zes bitterballen... En wat was dat laatste, Charel?

CHAREL : Ja maar! Ik heb het toch gezegd, he! Nu weet ik het niet meer.

LEONIE : Dat was een potje zure mosselen.

CHAREL : Amaai! Jullie kunnen goed onthouden.

JEF : O maar, een frituuruitbater moet minstens een IQ hebben van 120, eh Charel.

CHAREL : Dat lijkt veel. Hoeveel zou een politieagent hebben?

JEF : Nu ja..., dat draait meestal rond de 40. *(geeft Charel een pintje bier)*

CHAREL : Gezondheid!

WALTER : (op) Dag Angèle.

ANGELE : Tegen u zeg ik niets meer, portrettrekker. Dat weet ge.

(Angele af met fiets . Walter gaat de frituur binnen.)

LEONIE : Daar zie! De Walter!

JEF : Dag Walter! En wat mag het zijn, jongen? Een half biefstukske?

LEONIE : Maar Jefke, dat moogt ge niet vragen. Misschien is zijn gebit nog niet hersteld.

WALTER : Jawel. 't Is gemaakt. Ik kom de rekening brengen. *(Overhandigt rekening aan Jef.)* Asjeblijft.

LEONIE : Anders nog iets, Walter?

WALTER : Een friet en een tomate-crevette zonder tomate. Dat moogt ge van die rekening aftrekken.

JEF : *(Heeft bril afgezet om het briefje te kunnen lezen.)* Wablieft! Vijfduizend frank?! Vijfduizend frank om twee tandjes te monteren? Waar hebt ge dat laten doen? In een Mercedes-garage? *(geeft de rekening terug)* Dat betaal ik niet. Ge hadt er maar mee naar de velomaker moeten gaan. Die is goedkoper.

LEONIE : *(Ritst rekening uit Jefs hand.)* Maar schatje, dat betalen wij wel. Wij zijn toch klantvriendelijk. Kom, zet uw bril terug op en we bekijken het van de zonnige kant. Vijfduizend frank hebben we toch zo terug verdiend. Samen twee dagen werken en 't is vergeten...

JEF : (*Zet bril op.*) Hebben we dat zo rap terugverdiend?

LEONIE : Maar ja. En Walter blijft onze klant. Is 't niet waar, Walter? Nog een pintje, Charel? Geef Charel nog eens een pintje, Jefke. En houdt de frieten in 't oog. Ik ga eens zien of er nog ergens tomate-crevettes zonder tomate... hangt. En ik heb NOG iets te regelen. (af)

WALTER : Ik dacht dat een frituur meer opbracht?

JEF : Hoezo?

WALTER : Twee dagen werken, met twee mensen, gedurende... Hoeveel uur werkt ge per dag?

JEF : Met het voorbereidend werk inbegrepen zo'n veertien, vijftien uur.

WALTER : En dan maar 5.000 frank verdienen op twee dagen?

JEF : Verdient gij meer?

WALTER : Minstens vijf keer zo veel... En alleen... En in minder tijd.

JEF : (*Bekijkt Walter even, trekt dan keukendeur open.*) Sylvie! Sylvieke! Kom eens kijken wie hier is.

SYLVIE : (*op*) Marc?

JEF : (*trionfantelijk*) De Walter!

SYLVIE : En dan?

JEF : De Walter komt een frietje kopen.

SYLVIE : Dat doen de meesten hier. Moet ge me daarvoor roepen?

JEF : Maar de Walter komt speciaal voor u. Is 't niet waar, Walter? Ze is niet mis, eh, onze Sylvie? (*Neemt Sylvies hand en draait haar rond.*) Kijk. Alles er op en er aan. Ferm carrosserie. Een gezonde motor. Gemakkelijk te hanteren...

SYLVIE : (*rukt zich los, boos*) ... en compleet met cervostuur en airbag. (tot Walter) Ben ik door de keuring of moet er eerst nog een testritje gemaakt

worden?

WALTER : Als dat zou kunnen, ja.

JEF : Testritje?

WALTER : Wel ja. De capaciteit eens uitproberen.

JEF : Hoort ge 't, Sylvie? Ge moogt tijdens de vakantie in zijn winkel gaan helpen. Dat zal gemakkelijker zijn dan in onze frituur. Daar moet ge niets doen dan achter de toog gaan staan en geld ontvangen. *(tot Walter)* Ge zult ze wel nog moeten tonen hoe een briefje van tienduizend er uit ziet. Die komen hier nooit binnen, ziet ge.

CHAREL : Zou ik nog een pintje mogen hebben, asjeblieft?

(Marc op. Sylvie merkt hem.)

SYLVIE : Straks! *(Sylvie naar buiten, troont Marc mee opzij. Ze knuffelen. Inmiddels:)*

JEF : *(bedient Charel met pintje)* 't Is een schatje onze Sylvie. Ze zou absoluut niet misstaan in een fotozaak. Ze is gewillig, gediensig...

WALTER : Euh. Jef. Er is...

JEF : Ik weet het, ik weet het. Ge kunt die miljoenen ook alleen verdienen. Maar met een knap vrouwtje achter de toog heeft een fotozaak toch meer allure. En kleed onze Sylvie eens in een modern tenuetje... Laat ze eens naar de coiffeur gaan... Kleur ze hier en daar eens wat bij... En zet ze dan eens achter uw toog. De mannen lopen uw deur plat om filmpjes te komen kopen!

WALTER : Ja maar, ik wou alleen maar...

JEF : Ik zal niet zeggen dat ge er uw inkomen mee verdubbelt. Maar 't zal niet veel schelen. Maar weet ge wat ge doet? Leer eerst onze Sylvie maar eens kennen. Ga er eens mee uit... naar een house-party of zo.

WALTER : Zoudt ge nu eindelijk willen luisteren. *(wijst naar frituurketel)* Uw friet brandt weer aan.

JEF : Oh! Is het dat maar. Ik dacht al dat ge onze Sylvie niet wilde. *(kiept*

zingend verbrande frieten weg)

(Tijdens Jefs zang Angèle en Philipke op per fiets.)

ANGELE : *(parkeert fiets, neemt boodschappenmand)* Hier blijven, Philipke. Pas op voor de auto's, eh jongen!

PHILIPKE : *(bekijkt het kussend paar)*

ANGELE : Philipke! Uw vislijn. *(merkt het kussend paar, tot Sylvie)* Weet uw vader dat?

SYLVIE : Gaat gij frieten halen?

ANGELE : Ja.

SYLVIE : Dan zal hij het rap weten.

(Sylvie en Marc af via. Angèle en Philipke, met vislijn, gaan de frituur binnen.)

JEF : *(gaat naar Angèle, zingt:)* "Chérie, chérie, dans met mij de hele nacht."

ANGELE : Minstens vijf stappen van mijn lijf blijven, gij! Is mijn bestelling klaar?

JEF: Nog niet Angelleke. Maar 't zal niet lang meer duren. Nog drie frieten bakken voor de Charel, ene voor de Walter en dan is het uw beurt.

ANGELE : Niks van. Eerst mijn frieten. Ik had eerst besteld.

CHAREL : Ja maar, zeg. Ik zit hier al een kwartier. Ik wacht niet graag.

ANGELE : Troost u, terwijl ge moet wachten moet ge niets doen.

CHAREL : O nee? Als ik wacht heb ik de indruk dat ik aan 't werken ben. Wat dacht ge dan dat mijn werk anders is? Ik heb altijd wachtdienst.

WALTER : En ik moet mijn winkel gaan opendoen.

ANGELE : Gij moet niets! 't Enige dat gij moet doen is met ons Marie-Louise trouwen!

WALTER : Maar denkt ge nu nog altijd dat Philipke van mij is? Ik ben zijn vader niet!

JEF : Nee Angèle. De Walter beweert bij hoog en bij laag dat hij onschuldig is.

ANGELE : Zwijgen gij! En bakken! *(sleurt Philipke er bij, tot Charel)* Bekijk dat jong eens! Dat mondje is juist zijn *(Walters)* bakkes. Die oogjes staan er even louche in als van dat stuk commerçant. En die oortjes zijn dezelfde flappen als van die lafaard.

JEF : En zijn haar? Kan hij dat ook opheffen?

(Philipke steekt achteraan zijn vislijn ineem. Charel helpt hem.)

WALTER : Uw dochter zegt toch niet dat ik het was.

ANGELE : Die zwijgt als een graf omdat...

JEF : Omdat een getrouwde politieker 't gelapt heeft!

ANGELE : Zijn mijn frieten al gebakken?

JEF : Bijna. En uw curryworsten ook.

ANGELE : Curryworsten? Heb ik curryworsten besteld? Ik moet geen curryworsten hebben. Ik moet lookworsten hebben.

JEF : *(Kijkt even boos over bril naar Angèle, zet dan bril weer op.)* Lookworsten? Maar dan bakken wij toch lookworsten zeker! *(Legt de curryworsten opzij en bakt lookworsten.)* Wat dacht ge? Dat de Jef daarom kwaad werd? Maar nee, mensen. De Jef wordt niet meer kwaad. De Jef aanvaardt alles met de glimlach.

(Leonie en Hilaire op. Hilaire met verfpot rode verf, een verfborstel en een briefje. Ze zingen samen terwijl ze een showdansje ten beste geven: "Komaan en doe het" van Phil Kevin.)

JEF : *(Kijkt even geërgerd over bril, zet dan bril weer op.)* Zelfs daar kan ik tegen!

(Leonie blijft in de frituur, Hilaire gaat naar het reclamepaneel. Hij schildert aan het reclamepaneel maar houdt de tekst nog verborgen, kijkt daarbij

regelmatig naar zijn spiekbriefje. Inmiddels:)

JEF : Voilà! Drie porties frieten zijn er al klaar.

ANGELE : Voor mij.

WALTER : Ik eerst.

ANGELE : Ik had eerst besteld.

CHAREL : *(tot Walter)* En ik was voor u.

WALTER : Gij staat aan de dop! Gij kunt wachten!

ANGELE : Gij hebt geen huishouden. Gij kunt wachten.

JEF : Kalm, kalm. Niet kwaad worden. Door kwaad te worden lost ge niets op. Daardoor maakt ge het elkaar alleen maar moeilijk. We zullen eerst de Walter een frietje geven. Dan kan hij als hij gegeten heeft ons Sylvie beter leren kennen.

ANGELE : Ah zo staan de zaken! De portrettrekker krijgt voorrang omdat ge hem aan uw dochter wilt koppelen. Dan vraag ik me wel af waarom ze buiten meester Marc staat te kussen?

JEF : *(zet bril af)* Ons Sylvie? Is die meester Marc aan 't kussen?... Wel godverdomme!

LEONIE : Dat zal zijn omdat ze hem graag ziet.

JEF : Maar een onderwijzer! Waar is haar verstand?

LEONIE : *(zet bij Jef zijn op)* Wie kan er nu beminnen en daarbij zijn verstand bewaren. Dat hebt gij toch ook niet gekund, schatje.

WALTER : Zoudt ge mijn friet willen inpakken, asjeblijft. Seffens is hij koud.

ANGELE : Eerst mijn frieten. Uw dochter is nu toch verpast!

LEONIE : Angelleke. Voor de goede gang van zaken is het beter dat wij Walter eerst bedienen. Als een commercant zijn winkel niet tijdig opendoet zijn de gevolgen niet te overzien. Dan ontstaat er binnen de kortste tijd een volkstoeloop voor zijn deur. Dan moet Charel ingeschakeld worden om de

orde te handhaven. En gij wordt door de massa platgedrukt en valt dood van ergernis vooraleer hij uw pasfoto kan maken.

ANGELE : Van mij zal hij geen pasfoto's moeten maken. Die ziet mij niet meer in zijn winkel.

JEF : *(geeft Walters bestelling)* Asjeblijft Walter. En voorzichtig, want 't is heet.

WALTER : Zeg maar hoeveel het is en trek dat van die vijfduizend frank af.

LEONIE : Dat was een friet en een tomate-crevettes zonder tomate...
(rekent)

HILAIRE : (monstert zijn kunstwerk) "Restaurant bij Jef en Leonie" Ikke ferme kladdeschilder zijn. Al moete ikke da zelf zegge. *(aat de frituur binnen)*

LEONIE : Dat is dan vijfhonderd frank.

WALTER : Vijfhonderd frank? Voor een frietje en wat mayonaise die naar garnaal ruikt?

LEONIE : Wij zijn nu een restaurant, ziet ge. Restaurant bij Jef EN Leonie. Onze prijzen zijn aangepast.

WALTER : Dat is schandalig!

LEONIE : Ga in een restaurant à la nouvelle-cuisine eens zes garnalen eten met wat mayonaise. De garnalen liggen er wel meetkundig juist over het totale oppervlak van het bord verdeeld en de mayonaise raakt geen enkele garnaal. Maar dat kost daar driehonderd frank. Als zij dat daarvoor mogen vragen, mag ik dat toch ook.

WALTER : Dat is gewoonweg schandalig!

JEF : Maar Walter toch! Gij kunt u dat toch gemakkelijk permitteren. Dat hebt ge op een uur terugverdiend.

WALTER : Ik betaal dat niet! Vijfhonderd frank voor een friet en wat smossaus. Dat is woekerwinst! Dat betaal ik niet. *(wil weggaan)*

HILAIRE : *(verspert de weg)* Moeke Leonie en de chef hard moete zwete om friete te bakke. Gij betale.

WALTER : Ik hoef niets te betalen. Zij staan bij mij nog vijfduizend frank in 't krijt.

HILAIRE : Da waar zijn, chef?

JEF : Hij heeft op een biefstuk die wij gebakken hebben zijn gebit kapot gebeten en nu zouden wij dat moeten vergoeden.

HILAIRE : Dadde ni just. (tot Walter) Azze gij aan mijn chauffage uw gat verbran, gij toch op uw blare moete zitte. Moeke Leonie niks gebit betale. Gij friete betale.

WALTER : Ik denk er niet aan.

HILAIRE : Azze gij ni rap betaal, gij mij kwaad make, man.

WALTER : Ge kunt de pot op.

HILAIRE : Gij mij kwaad make

WALTER : Ik heb hier geen schuld. Ik heb nergens schuld. En ik laat me niet bevelen door een stomme neger.

HILAIRE : Gij mij kwaad make!

WALTER : In de brousse kunt gij van uw gat gaan maken. Maar hier zijn wij baas. Gij hebt hier niets te vertellen. En gij hoeft zeker mij niet te vertellen wat ik wel of niet moet betalen.

HILAIRE : Gij mij kwaad make! Ikke ni rood kunne worde van coleire, maar ikke wel van coleire met rood kunne verve. (*kladt Walters borst vol rode verf*) Gij friet gehad! Gij betale!

WALTER : (*verbijsterd*) Dat is een nieuw hemd!

(*Hilaire af.*)

GOEDELE : (*op in frituur, tot Walter*) Weer ketchup?

WALTER : (*schudt zielig "nee"*)

GOEDELE : Och Heere! Kom. Zet u. Voorzichtig. (*Zet Walter op een stoel,*

knoopt hemd los) 't Is te hopen dat het geen slagaderbreuk is.

ANGELE : 't Is verf, meisje. Een neger heeft met rode verf zijn furie uitgewerkt op deze knappe gast.

GOEDELE : (*verliefd*) Ja. 't Is een knappe gast, eh?

WALTER : Vindt ge dat?

GOEDELE : Ik ben vandaag speciaal op hetzelfde uur teruggekomen omdat ik hoopte dat gij er ook weer zou zijn.

ANGELE : Hou uw verstand bij, meisje, of ge vaart zoals ons Marie-Louise. En dat portrettrekkertje is een heel opvliegend typetje. Dat heb ik zopas gezien. Nu begrijp ik waarom ons Marie-Louise met hem niet wil trouwen.

WALTER : Vindt ge mij echt knap?

GOEDELE : Vooral uw lieve glimlach heeft me geïmponeerd.

JEF: Wacht tot hij zijn gebit uit doet.

GOEDELE : En uw mooi, krullend haar.

JEF : Dat gaat ook tegenvallen.

WALTER : Ik vind u lief.

GOEDELE : Ik vind u knap.

PHILIPKE : (*"Vist" Walters pruik en trekt die omhoog.*) 'k Heb beet Charel!

WALTER : (*grabbelt naar zijn pruik*) Mijn pruik! Mijn trots!

GOEDELE : Gij hebt een klets kop!

ANGELE : Philipke, geef die vis terug! Verdorie! Had dat ventje maar een vader! Ene die hem af en toe goed invette. Geef die mijnheer zijn haar terug, snotneus! (*Vecht met Philipke om Walters pruik.*)

CHAREL : Philipke heeft een vader, Angèle.

ANGELE : Ja. Maar hij is zo onzichtbaar als de Heilige Geest. (*tot Philipke*)

Geef dat hier!

CHAREL : Ik ben de vader.

(Algemene consternatie.)

ANGELE : (dreigend naar Charel) Gij!

CHAREL : *(krabbelt achteruit)* En ik zie Marie-Louise nog altijd graag.

ANGELE : *(Zet "en passant" Walters pruik scheef op diens hoofd dan weer dreigend naar Charel.)* Gij!

CHAREL : (verschanst zich) Ik wilde met haar trouwen. Maar Marie-Louise mocht met geen staatsbediende thuiskomen, ook met geen stommerik, ook met geen luiaard... En ik ben politieagent!... De Jef heeft daarstraks nog gezegd dat mijn verstand maar 40 Watt heeft.

ANGELE : Lafaard! Hoe durft ge een moeder met een kind laten zitten!

CHAREL : Ik dacht... ik dacht dat gij mijn schoonmoeder zou zijn en dat ik niet goed genoeg was. En ik dacht dat Marie-Louise van u met mij niet zou mogen trouwen. En ik dacht dat Marie-Louise beter af zou zijn zonder mij en dat ze de kans moest krijgen om een rijkere vent te vinden. En ik dacht dat..

JEF : Hij heeft voor 60 Watt gedacht en ge heeft maar 40 Watt.

ANGELE: Ziet ge ons Marie-Louise nog graag?

CHAREL : Doodgraag, Angèle. Doodgraag.

ANGELE : Trouw er dan mee, begot.

CHAREL : Meent ge dat?

ANGELE : Natuurlijk meen ik dat. Of denkt ge dat ik achterlijk ben. Ons Marie-Louise verzwijgt al acht jaar wie de vader is. Ze kwijnt weg van liefdesverdriet. Denkt ge dat ik, als moeder, niet weet dat daar de grote liefde mee gemoeid is?

CHAREL : En mijn twee linkerhanden dan?

ANGELE : Daarmee zult ge ons Marie-Louise wel kunnen vastpakken,

zeker?

CHAREL : (met open armen naar Angèle.) Oh! Schoonmama!

ANGELE : Ons Marie-Louise moet je vastpakken, zot!

JEF : Wie de dochter wil veroveren moet met de moeder beginnen, Angelleke.

(Angèle laat zich door Charel omarmen. Goedele en Walter voederen elkaar met frietjes.)

LEONIE : Uw bestelling is klaar, Angèle.

ANGELE : Doe er nog een frietje bij, dan kan Charel komen meeëten.

JEF : In een frituur kunnen toch mooie dingen gebeuren, eh Leonie?

LEONIE : In een restaurant, Jefke, in een restaurant.

(Sylvie en Marc op)

SYLVIE : We zullen het toch eens tegen vader moeten zeggen. Waarom dan nu niet?

MARC : Ik ben bang dat hij me buitenkegelt.

SYLVIE : Waarmee? Met frieten? Kom. We staan er voor en we moeten er door.

(Marc en Sylvie gaan de frituur binnen.)

JEF : *(Zet bril op puntje van zijn neus. Streng)* En? Leg het eens uit.

SYLVIE : *(tot Marc)* Vooruit, zeg het.

MARC : Euh... Voor mij een friet met een tomate-crevettes zonder crevettes.

JEF : Ah zo! Een friet met een tomate-crevettes zonder crevettes. En dat is alles?

MARC : *(tot Sylvie)* Wat moet gij hebben?

LEONIE : Maar Jefke toch! Uw bril is afgezakt. (*duwt Jefs bril weer op*)

SYLVIE : Marc en ik komen zeggen dat wij elkaar graag zien.

ANGELE : Ga er niet tegenin, Jef. Voor de liefde moet ge niet dwars gaan liggen.

JEF : Ik dwars? Maar Angelleke. Ik ben nooit dwars.

GOEDELE : Dat zoudt ge verleden week niet gezegd hebben. Toen waart ge zelfs agressief.

JEF : Nu niet meer. Nu bekijk ik alles van de zonnige kant.

GOEDELE : Daarin kunt ge ook overdrijven, hoor.

SYLVIE : Ja. En daarin overdrijft ge de laatste tijd heel sterk. Met cynisme, ironie en sarcasme beveiligd ge wel iedere aanranding op uw persoonlijkheid maar maakt ge anderen het leven zuur.

JEF : Ik? Anderen het leven zuur maken? Maar kindje, ge moogt met uw onderwijzertje trouwen. Angelleke mag zo lastig zijn als ze wil. De Walter mag een kwart van een biefsteak bestellen. Ons Leonie mag met een neger flirten die ik daarvoor 1000 frank per uur betaal. Mij krijgt ge niet meer kwaad. Met niets.

PHILIPKE : (*Heeft uit het aquarium een goudvis gevestigd.*) Ik heb beet! Ik heb echt beet!

JEF : (*Zwiert zijn zonnebril weg.*) Mijn Bettie! Mijn Paradijsvisje! Mijn schatje! Werp die terug! Werp die terug, snotneus! Onnozel manneke!

CHAREL : Zo niet Jef! Mijn zoon gerust laten! (*Neemt Philipke in bescherming.*)

JEF : Had hem beter opgevoed, dan wist hij dat hij zijn handen moest thuishouden, onnozelaar.

ANGELE : Ik heb Philipke opgevoed. En goed.

JEF : Gij zult nogal iemand kunnen opvoeden, gij! Gij kunt niet eens op een fatsoenlijke manier frieten bestellen.

LEONIE : *(heeft bril afgezet)* Jef ge gaat te ver!

(Philipke zwaait met de lijn waaraan de vis hangt en Jef probeert zijn vis te pakken te krijgen, waarbij hij regelmatig roept: "Geef dat hier", "Bettieke" etc. Terwijl:)

WALTER : Jef heeft geen manieren. Dat weten we al langer.

ANGELE : Kom er niet tussen, kletskep.

WALTER : *(Grist bus ketchup vast en bedreigt er Angèle mee.)* Wat zegt gij daar?

ANGELE : Kletskep. *(grist Walters pruik mee, loopt naar Goedele.)*

WALTER : *(achtervolgt Angèle met de ketchup)* Teruggeven mens!

ANGELE : *(Werpt pruik naar Goedele.)* Hier zie. Streelt dat al maar. De rest komt.

GOEDELE : Gij venijnig mens! *(vecht met Angèle)*

WALTER : Geef het haar, schatje. Dat zal ze leren mij belachelijk te maken.

SYLVIE : *(Grist ketchupbus uit Walters handen, bedreigt er Walter ermee.)* En wie zal u leren dat ge met mij geen testritje kunt maken? Wie zal u leren dat meisjes geen pretparken zijn?

MARC : Sylvieke. Kalm blijven, Sylvieke.

(Walter loopt rondjes, achternagezeten door Sylvie.)

MARC : *(verschanst zich achter de toog)* Kalm blijven mensen! Vooruit allemaal op uw plaats! Stilte! *(Klopt met kom gehaktballen op de toog.)* Stilte! *(Werpt gehaktballen)* Hou op!

(Algemene tumult)

CHAREL : *(Blaast op politiefluitje)* In naam der wet! Orde! Orde!

(Algehele stilte. Hilaire met rugzak op uit keuken. Gaat naar de inkomdeur.)

LEONIE : Hilaire. Waar gaat ge naartoe?

HILAIRE : Boekskes verkopen, moeke Leonie. Friete bakke niks voor mij. Veel te veel werk. Bij mossele koke ikke zwete. Bij ajuine pelle ikke snottere. Bij lastige klante ikke kwaad worde. Gij mij niet moete betale. Gij centjes zuur genoeg verdiane. Gij mijn zonnebrille nog nodig hebbe om alles roze te zien?

JEF : *(geeft bril aan Hilaire)* Niks bekijk ik nog door een roze bril. Alleen de werkelijkheid wil ik zien.

LEONIE : Maar Jef, ge waart er toch zo goed gezind mee.

WALTER : Dat is waar. Hij wou zelfs mijn gebit terugbetalen.

ANGELE : En tegen mij was hij heel vriendelijk.

CHAREL : Ik kreeg het ene pintje gratis na het andere.

MARC : En ik mag met Sylvie trouwen.

LEONIE : En ik had eindelijk ook eens iets te zeggen.

SYLVIE : Maar zijn waar karakter was weg. Hij verborg zijn gevoelens en geaardheid achter een clownsneus. En dat lost niets op.

HILAIRE : Juvrouw Zylvie verstandige griet zijn.

CHAREL : Uw dochter verbruikt meer Watt dan gij, Jef.

JEF : Gij hebt gelijk, Sylvie. Een Jef Patat zonder temperament dat is zoals een tomate-crevettes zonder crevettes. Dat is nep. Daar zit geen pit in.

HILAIRE : Ikke weg zijn. Gij u allemaal goed houde. Plezant, maar natuur nikske geweld aandoen, eh! *(Wil weggaan.)*

SYLVIE : Hilaire!

HILAIRE : Ja, juvrouw Zylvie?

SYLVIE : Bedankt voor alles. ... Dat zwart gaat toch niet af als ik u kus?

HILAIRE : Alleen maar azze ik bijgeverfd ben omme Zwarte Piet te spele.

(Sylvie kust Hilaire op de wang en ziet uiteraard zwart.)

HILAIRE : Ikke mij precies ni goe gewasse vandaag. *(af in zaal)*

LEONIE : Allee. Dat was het dan.

JEF : We hebben ons lesje geleerd.

CHAREL : De doek (=toneelgordijnen) gaat niet dicht.

WALTER : Dan zal het nog niet gedaan zijn, eh.

ANGELE : Nee, 't is nog niet gedaan. *(Wijst op rook in de frietketels.)* Want uw friet brandt aan en ik moet voor mijn aanstaande schoonzoon nog een friet hebben.

CHAREL : En ik wacht ook nog op drie frieten.

JEF : Godver... godver... godver... Leonie! Waarom hebt ge daar niet naar gekeken!

LEONIE : Godver... godver... godver... Omdat gij hier de frietenbakker zijt en gij dat moet doen, begot!

JEF : *(perplex)* Vloekt gij tegen mij?

LEONIE : Dat heb ik al lang willen doen maar nooit gedurfd. Maar omdat Jef Patat zijn temperament mag laten zien hoef ik er daarom niet gefrustreerd bij te lopen. *(bekogelt Jef met gehaktballen.)* Ik slik uw bevelen niet meer. Ik laat me niet meer commanderen. Ik verdraag niet meer dat ge met andere vrouwen danst. Ik wil er niet meer als een trut bijlopen. Ik wil mijn wrat laten wegnemen en me af en toe eens luilekker onder de zonnebank leggen. Ik ben uw vrouw en geen slavin. Ik ben van nature uit aangenaam in de omgang, altijd een lolbroek geweest en ik dans graag. Ik wil ook mezelf zijn.

(Ze werpt de laatste gehaktbal in de zaal, alwaar Hilaire hem oppakt.)

HILAIRE : Hebbes *(af)*

JEF : *(nog perplex)* Is dat alles?

LEONIE : *(Kijkt beteuterd in de gehaktballenkom.)* Ze zijn op, ja.

JEF : *(na korte stilte)* Eens dansen, Leonieke?

LEONIE : Met mij?

JEF : Met wie anders?

LEONIE : Maar de frieten branden aan.

JEF : Die kieperen we seffens in de vuilnisbak.

LEONIE : De frituur kan afbranden.

JEF : Daartegen zijn we verzekerd.

(Op de achtergrond de muziek : "Chérie" van Eddy Wally. Leonie en Jef dansen)

EINDE